

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Háromfa Község Önkormányzata

**2019-2024
Felülvizsgálva: 2021.12.31.**

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	40
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	45
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	50
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	53
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	54
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	55
1. A HEP IT részletei	55
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	55
Jövőképünk	57
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	58
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	78
3. Megvalósítás.....	87
3.1 A megvalósítás előkészítése	87
3.2 A megvalósítás folyamata.....	87
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	89
3.4 Nyilvánosság.....	89
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	90
3.6 Érvényesülés, módosítás	90
4. Elfogadás módja és dátuma.....	92

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent **Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Háromfa Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Somogy megye déli részén Horvátországtól és a Drávától 8 km-re, Nagyatádtól 16 km, Kaposvártól 70 km. Délen Babócsával és Bolhóval, északon Tarannyal, keleten Bakházával, délkeleten Rinyaújnéppel határos. Háromfa első okleveles említése 1377-ből való, amikor Harumfa-ként szerepelt. Később Háromfafalvának nevezték, majd az idők folyamán ez rövidült Háromfára. (A legenda szerint három nagy nyárfa állt egy dombon, innen kapta a falu a nevét. Ez a három nyárfa szerepel most a falu címerében is.) 1406 és 1418 között a berzencei Lórántfi György, 1477-ben Forster György volt a birtokos. 1481-ben felerészben ugyanez a Forster, illetve a tolnai Bornemissza János birtoka. Az 1554. évi török kincstári adólejástrom szerint 3 házból állt. A XVIII. század húszas éveiben örgróf Turinetti Herkules Lajos a birtokos. 1733-tól a Festetics családnak volt itt 1945-ig nagyobb birtoka. A községbe már a 17. században települtek le szlovének (vendék) Gróf Festetich Kristóf a XVIII. század első évtizedeiben Muraszombat vidékéről további vend lakosokat telepített ide, akik később elmagyarosodtak.

Nevezetességei:

- katolikus templom
- Nepomuki Szent János barokk szobra
- "zöld pokol" néven emlegetett horgásztó
- vadászház, melyet a helybeliek "kastélynak" neveznek. A török hódoltság idején sóházként működött.

Híres emberek:

- Itt született 1942-ben Kerék Imre költő, műfordító

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település címere:

Heraldikai leírás:

Jobb oldalán hornyolt, felül domború ívvel süvegezett, ezüst szegélyű álló kerekaltalpu tárcsapajzs. Az ezüst oromvonallal vágott pajzs felső vörös mezejében két lebegő, stilizált arany bástyamotívum szerepel, alsó zöld mezejében három stilizált arany jegenyefa áll. A pajzsot két oldalról egy-egy, szárán alul összefogott, arany bogoyótermésű zöld babérág övezi. A pajzs fölött lebegő, fecskefarok-végződésű, íves arany szalagon fekete nyagetűs Háromfa felirat olvasható.

Magyarázat:

A hagyomány szerint a településre igyekvőket egy révész vitte át a folyón, és a révészlak mellett három fa állt. Innen nyerte a település a nevét, melyet (Harumfa) 1377-ben olvashatunk először. A két bástya motívuma is a történelmi múltra emlékeztet, a Nagyatádtól Babócsára vezető út mellett álló két egykori földvárta utal. A tárcsapajzs a címer által idézett történelmi korszakot hangsúlyozza. A pajzsot övező babérkoszorú a település pecsét-hagyományának folytatója, mivel ez az elem szerepelt már a XVIII-XIX. századi pecséteken.

Elhelyezkedés

Nagyatád város központjából a kivadári városrész felé fordulva jutunk el Háromfára. Ehhez azonban a várostól mintegy 16 kilométert kell autózni vagy buszozni a közepes minőségű országúton. A falut megközelíthetjük a déli országhatár felől is. Barcsról Babócsa irányába, majd a nagyközségből az északi úton hat kilométer megtétele után érjük el Háromfát. Az autóbuszok hajnali fél öt és 23 óra között sűrűn járnak. Vasútállomás viszont legközelebb Babócsán található, amely a Barcs-Nagykanizsa vonalra épült. A Rinya patak völgyében fekvő 740 lelkes, tipikus egyutcás falu lakói az út mellett építették föl házaikat, így csaknem öt kilométer hosszan nyúlik el a község kissé kanyargós utcája. Szilárd burkolatú járda az út mindkét oldalán van. Temploma, iskolája a falu közepén helyezkedik el. A falu északi határában fekszik a víztározó, amit halastóként, a bojlisok paradicsomaként tartanak számon egész Európában.

Római katolikus templom

Az 1881-ben épült templomot a háromfaiak 2013-ban újíttották föl, a 7,5 millió forint pályázatos pénzhez, az önkormányzat és a lakosság is hozzájárult, így a végösszeg több mint tízmillió forintra rúgott. A renoválás már nagyon szükséges volt, hiszen a helyileg védett épület felett eljárt az idő. A templom védőszentjei Péter és Pál, az ő névnapjukon tartják a hagyományos búcsút is, június 29-én. Misét minden csütörtökön és vasárnap tartanak, illetve jeles eseményekkor (esküvő, temetés, keresztelő) nyitják ki a templom kapuját. A misét Benczik Tamás plébános celebrálja, aki a szomszédos Babócsáról jár át a községbe.

Világháborús hősök emlékműve

Az önkormányzat előtti téren állították fel 1992-ben a két világháborús háromfai áldozatainak tiszteletére emelt emlékművet. A téglával körbevett bronzablán 10 első és 50 második világháborús áldozat neve szerepel.

Polgármesteri hivatal

A falu főterén színével rögtön kitűnik a többi ház közül az önkormányzatnak helyet adó épület. A sárgára festett hivatalt 2003-ban újították fel kívül-belül 9 millió forintért. A tornácos bejárat körüli virágtenger sem utolsó látvány. Szintén ebben az épületben kapott helyet a posta is, melyre 2 millió forintot költöttek. A 2018-as évben az épület nyílászáróinak cseréjére került sor.

A háromfai víztározó

A tó a Rinya patak vízgyűjtőterületén épült árvízvédelmi célokból, a település északi határában. Ötvennégy hektár horgászható vízfelülettel rendelkezik. Felszínének 70 százaléka vízitök levelekkel benőtt. Erről és a horgászati nehézségéről nevezték el a turisták „Green Hell”-nek, azaz Zöld pokolnak. Az átlagosan egy méter hatvan centi mélységű tó körüli nádasokban vízmadarak ütöttek tanyát, a vadkacsák és a szárcsák mellett gyakran látni méltóságteljesen sétáló darvakat is. A páratlan szépségű csendes környék pihenőként is szolgál az erre járóknak. A faluban és a tó partján is számos vendégház várja a túrázókat. A bojlisok paradicsoma A háromfai tavon horgászókra a nagyotmondás biztosan nem igaz, hiszen nem ritkán akasztanak 15-25 kilós pontyot a sporthorgászok a Zöld pokolban. A nevét, a vízfelület 70 százalékat borító tőkleveletről és a nehézségéről kapta a víztározó. 1962-ben építették árvízvédelmi célokra, mélysége átlagosan egy méter hatvan centi, felülete 54 hektár. Honos fajai a ponty, az amur, a süllő, a csuka, a harcsa és a compó, illetve a fehér halak, a keszegfélék. A tavat gondozó és felügyelő Natura horgászegyesület "Fogd és tedd vissza!" elve miatt szinte csak rekordlistás halak vannak a vízben. A legnagyobb ponty, csaknem 32 kilót nyomott. Éjjel-nappal, a partról és csónakból is lehet halat fogni. Az egyesületnél állandóan nagy a nyüzsgés, hiszen Magyarország egész területéről, valamint Európa minden tájáról, főleg Cseh- és Németországból, Romániából és Szlovákiából jönnek bojlizni a horgászok. Mint a tapasztalatok mutatják, hamar hozzá lehet szokni a Zöld pokolhoz, s két-három nap után eredményesen távoznak a vendégek. A hosszabb tartózkodás esetére a horgászegyesület 3-4 ágyas fürdőszobás vendégházaiban, továbbá a 2005-ben Kulcsár István vállalkozó által épített 7 szobás, 21 férőhelyes panzióban, valamint a falusi vendégfogadónál lehet szállást találni.

Háromfán még ma is a mezőgazdaság a megélhetés fő forrása, bár kis számmal, de vannak vállalkozások is. A 7 vállalkozó között megtalálhatók az iparosok és a kereskedők, de az egyéni gazdák is. Fejlesztésre vár a falusi vendéglátás, hiszen a csodálatos környezetben fekvő horgásztó jelentős forgalmat bonyolít le főként az évente 3 alkalommal is megrendezésre kerülő horgászversenyek alkalmával.

Az egészségügyi szolgáltatásokat az itt élő háziorvos látja el, a rászorulóknak szociális étkeztetést és házi gondozást nyújt az önkormányzat.

Demográfiai helyzet bemutatása

Háromfa község lakónépességére a 2015-2020 között szinte minden évben folyamatos, gyorsuló ütemű csökkenés, fogyás jellemző, ami az 1. számú táblázat adataiból jól megfigyelhető.

A csökkenés leginkább abból eredeztethető, hogy sem a település, sem a közeli város Nagyatád nem tudott és tud megfelelő számú munkalehetőséget biztosítani a munkavállaló korú lakosok számára, ezért érezhető a fiatalok körében az elvándorlás.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	759	bázis év
2016	754	99,34%
2017	751	99,60%
2018	715	95,21%
2019	698	97,62%
2020	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Ezen okok vezettek oda, hogy a lakó népesség száma öt év távlatában, 2015 és 2020 között 61 fővel esett vissza ez közel 2 %-os csökkenést eredményez a lakónépesség számában.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	356	368	724	49,17%	50,83%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			25	3,45%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	59	61	120	8,15%	8,43%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	12	26	1,93%	1,66%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	227	190	417	31,35%	26,24%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	25	31	56	3,45%	4,28%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	31	74	105	4,28%	10,22%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség életkor és nemek szerinti bontása tekintetében a 2. számú táblázatból is kitűnik, hogy a férfiak és a nők száma közel azonos a 0-14 éves korosztály esetén, a 18-59 éveseknél a férfiak aránya a nagyobb, a 65 év felettiak közül a nők vannak jelentős többségben. Esélyegyenlőség szempontjából ez a réteg kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon.

A lakosság korösszetételét vizsgálva megállapítható, hogy magas az időskorúak lakosságon belüli aránya, ami kiemelt és egyre növekvő terhet ró a szociális ellátórendszer egészére. A településen élő lakosság korösszetételéből leolvasható, hogy 2018-ban a lakónépesség állandó lakosainak száma 105 volt 60 év felett.

A rendelkezésünkre álló adatok - 3. számú táblázat - alapján látható, hogy 2015 óta a 65 év feletti lakosság aránya a 14 év alattiakkal összehasonlítva stagnált ugyan, de látható, hogy bár nem rohamosan, de érvényesül, a lakosság elöregedése. Mindezek következtében fontos az idősök fokozottabb ellátására, valamint komfortérzetük javítására való odafigyelés.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	103	126	81,75%
2016	102	120	85,00%
2017	105	128	82,03%
2018	105	120	87,50%
2019	105	120	87,50%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTA

A belföldi vándorlások szemléltetését a 2015 és 2020 közötti időszakban vizsgáljuk. Megfigyelhető, hogy az oda,-és elvándorlások aránya 2015-től egészen 2018-ig folyamatosan növekedett, azonban 2018-tól jelentős csökkenés figyelhető meg.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-5,24
2016	5,29
2017	-15,95
2018	-43,66
2019	-15,57
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településre történő bevándorlás leginkább a közeli településekről történik, az itt élők rokonainak ideköltözése a jellemző.

Helyi információkra alapozva elmondható, hogy munkanélküli fiatalok nagyobb városokban, vagy külföldön próbálnak szerencsét a felsőoktatási intézményekben továbbtanulók iskolai tanulmányaik befejezésével nem, vagy csak ritkán térnek vissza Háromfára, a nagyvárosokban maradnak.

Tehát a korcsoportok szerinti megoszlást elemezve a tendencia egyértelműen romló, a lakosság lassú elöregedéséről beszélhetünk. Nemcsak az állandó lakosság szám csökken, de az egyik legfontosabb korosztály, a 14 éven aluliak jelentős visszaeséséről is beszélhetünk (3. számú tábla), ami annak egyenes következménye lehet, hogy a fiatal munkavállaló korú lakosság elvándorol a településről, így a gyermekek száma is csökken.

A fentieket alátámasztja az 5. számú táblázat is, ugyanis ezek alapján, Háromfán az élve születések és halálozások aránya 2015-től 2016-ig jelentősen növekedett, majd 2017-től viszonylagos stagnálás látható.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-3,93
2016	-10,58
2017	6,64
2018	-5,46
2019	-5,66
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A közszolgáltatások elérhetősége a településen

Helyben megoldott szolgáltatások: háziorvosi ellátás, védőnői szolgálat (félállásban nagyatádi védőnővel), óvodai nevelés, általános iskolai oktatás (1-6 osztály), fejlesztő felkészítés, iskolai napközi, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés.

Helyben nem elérhető szolgáltatások: szakorvosi és kórházi ellátás, korai fejlesztés, nevelési tanácsadás, pályaválasztási tanácsadás, gyógytestnevelés, bölcsőde, családi napközi, családok átmeneti otthona. Az önkormányzat társulás után látja el a fejlesztő felkészítést és a nevelési tanácsadást. Önkormányzati

fenntartással működik az óvodai nevelés, védőnői szolgálat. A 2013. január 1-jei állami átvételt követően az általános iskolai oktatásról, és az iskolai napköziről a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ gondoskodik. Többcélú társulási fenntartású a gyermekjóléti szolgáltatás (Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati társulása).

Értékeink, küldetésünk

Háromfa Község Önkormányzatának célja, hogy a településen élők számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű személyek esélyegyenlőségét az élet minden területén. A cél minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében Háromfa Község Önkormányzata megalkotja Helyi Esélyegyenlőségi Programját. A program potenciálisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi célcsoportjai a mély szegénységben élők és a romák, a gyermekek, a nők, az idősek, valamint a fogyatékkal élő személyek. A célcsoportok helyzetelemzése során megállapításra kerül, hogy a Háromfán élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek, és ezek alapján milyen esélyegyenlőségi problémákkal küzdenek. A problémák feltárását, összegzését követően intézkedések fogalmazódnak meg a problémák kezelésének lehetőségei kapcsán és beazonosításra kerülnek a problémák megoldásához szükséges beavatkozások megvalósítói.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Háromfa település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmiasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Háromfa Község helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumai mindegyikébe beépült az esélyegyenlőség szempontja.

A település gazdasági programjában igen nagy hangsúlyt kapnak a kormány prioritásként kezelt fejlesztési irányai: az oktatás területén az oktatási reform keretében cél, hogy esélyegyenlőséget teremtő korszerű közoktatás jöjjön létre, a közigazgatás területén szolgáltatásközpontú közigazgatás elterjedése valósuljon meg. A közlekedési infrastruktúra fejlesztése során cél az ország egységének megteremtése, az elszigeteltségek csökkentése.

Az infrastrukturális fejlesztések (járda, akadálymentes buszváró) a szolgáltatásokhoz való hozzáférést segítik, az informatikai infrastruktúra megteremtése és fejlesztése pedig a tudáshoz, információkhoz jutás feltételeit biztosítja.

Megjelenik az esélyegyenlőség elve a gazdasági program településfejlesztési céljai között is: az önkormányzat álláspontja szerint háttérbe kell helyezni azokat a fejlesztéseket, melyek a lakosság, vagy a vállalkozók nagyon szűk körét érintik. A helyi adópolitikai célkitűzések megalkotásakor nagy hangsúlyt kapott a méltányosság elve.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében az önkormányzat igen fontosnak tartja a szolgáltató jellegű közigazgatást, lehetőségei szerint törekszik a közintézmények akadálymentesítésére. A helyi közbiztonság javítását célzó intézkedések, az oktató és nevelő tevékenység minőségbiztosítási rendszere mind a színvonalas, minden réteg által „élhetőbb” település megvalósulását szolgálják.

Az általános egészségügyi helyzet javítása érdekében az önkormányzat kezdeményezi az egészségügyi, higiéniai szempontból nem megfelelő, illetve sérülékeny településrészek felkutatását, és a helyzet javítására vonatkozó programok kidolgozását, majd megvalósítását, különös tekintettel a rossz körülmények között élőkre.

A gazdasági programban rögzítik a lakosság számára biztonságot nyújtó szociális háló megteremtésének fontosságát. Ennek érdekében a képviselő-testület rendszeresen felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét.

Az önkormányzat kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. Rendszeresen felülvizsgálja a helyi gyermekvédelmi, gyámügyi rendeletet. Együttműködik a gyermekvédelmi rendszerrel, biztosítja a családsegítő és gyermekvédelmi, valamint a védőnői szolgálat működésének feltételeit. Támogatja azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató, segítő tevékenységre irányulnak.

Az Önkormányzat képviselő-testülete a Polgármesteri Hivatalon keresztül biztosítja a településen élő roma lakosság jogainak maximális érvényesülését, együttműködik a roma nemzetiségi önkormányzattal.

Háromfa jelenleg kistérségi szintű szociális szolgáltatástervezési koncepcióval és közoktatási intézkedési tervvel rendelkezik. A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció azzal a céllal íródott, hogy átfogó képet nyújtson a Nagyatádi Kistérségen belüli települések ellátási kötelezettségének helyzetéről, a szociális

szükségletekről és a rendelkezésre álló lehetőségekről. Alapelvei között említi az emberi méltóság, az állampolgári jogok tiszteletben tartását a szociális eljárások során, a szociális ellátásokat igénybe vevő személy életfeltételeinek javulását, jogainak és érdekeinek érvényesítését, a szociális minimum biztosítását mindenki számára. Mindennemű hátrányos megkülönböztetést, előítéletet elutasít. Fontosnak tartja az egyén autonómiájának megőrzését, a gyermekek és felnőttek családban éléséhez való jogát. A helyi társadalom zavartalan együttélését, valamint a fogyatékossgal élő emberek önrendelkezési jogát.

Célcsoportjai között említi az esélyegyenlőség szempontjából is releváns veszélyeztetett rétegeket. Szakmai célkitűzései is teljesen összhangban vannak a HEP céljaival: Pl. az idősek lakókörnyezetükben történő egyénre szabott mentálhigiénés gondozása, a jövedelemmel nem rendelkező időseknél, rokkantaknál fontos az alapvető megélhetési, gondozási feltételek szociálpolitikai eszközökkel való biztosítása. A veszélyeztetett családok gyermekeinél meg kell erősíteni a gyermekjóléti ellátások, napközbeni ellátások igénybevételeinek lehetőségeit. A speciális ellátást igénylő csoportok gondozási feltételeinek megteremtése. A fogyatékos személyek társadalmi integrációjának erősítése, s e célhoz hozzárendelhető eszközök (akadálymentesítés, védett munkahelyek, személyi segítség) biztosítása.

Értékei is analógiát mutatnak a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal: szabadság, egyenlőség, igazságosság, szolidaritás, méltányosság, hatékonyság.

A romák számarányának növekedése az utóbbi években gyorsult fel, amihez hozzájárult, hogy létszámuk növekedésével párhuzamosan jelentősen csökkent a települések nem roma népessége a természetes fogyás és az elvándorlás következtében. Helyzetüket és életkilátásaikat tovább rontják az alacsony iskolázottságukból eredő hátrányok. Rajtuk kívül azonban még más csoportokat is fenyeget a közösségi életből és a munkaerőpiacról való kirekesztődés, úgymint: nagycsaládosokat, időskorúakat vagy a régióban az országos átlagot meghaladó arányú, több gyermeket egyedül nevelő szülőket.

Háromfa Község Önkormányzat Képviselő-testülete a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló rendeletében a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében szociális rászorultságtól függően a következő pénzbeli ellátásokat állapítja meg: létfenntartási gondok enyhítéséhez nyújtott rendkívüli települési támogatás, elhunyt személy eltemettetésének költségeihez nyújtott települési támogatás, gyermek érdekében nyújtott települési támogatás, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás, gyermekétkeztetés települési támogatása, nyugdíjasok, gyermekek és fiatalok települési támogatása. Az önkormányzat biztosítja a szociális információs szolgáltatást, az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a családsegítést is.

- Háromfa Község Önkormányzatának aktuális költségvetési rendelete
- Településrendezési Terv
- Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv
- Háromfa Község Önkormányzatának 3/2015. (III.2.) számú rendelete a szociális ellátások helyi szabályozásáról

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulási Megállapodása
- Rinyamenti Kistérség Stratégiai Fejlesztési Programja

A megállapodás az egészségügy, a szociális, valamint a család-, gyermek- és ifjúságvédelem feladatainak ellátására irányul. Az egészségügyi szolgáltatás esetében a társulás a központi orvosi ügyeletet közösen tartja fenn. A Nagyatád székhelyű (Nagyatád, Tallián u. 2/A.) Egészségügyi Központ központi orvosi ügyelet a háziorvosi praxishoz kapcsolódó sürgősségi betegellátást a 18 társult települési önkormányzat működési területére kiterjedően végzi. A kistérség a szociális feladatainak az ellátását a Társulás által alapított és fenntartott intézmény útján látja el. A Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása fenntartásában lévő intézmény neve a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ.

A Szolgáltató Központ intézményegységei:

- Bölcsőde intézményegység
- Lábodi intézményegység
- Nagyatádi intézményegység
- Segesdi intézményegység.

A társulás mikro-körzeti központok keretében a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 63-64. §-ában, valamint a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 39-40 §-ában meghatározott feladatok közül az alábbiakat látja el:

- bölcsődei ellátás szervezése,
- családi napközi,
- családsegítő szolgálat működtetése,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetése, összehangolása és fejlesztése,
- házi segítségnyújtás biztosítása,
- gyermekjóléti szolgálat működtetése,
- Idősek Otthona
- támogató szolgálat
- közösségi ellátás (közösségi pszichiátriai ellátás)
- szociális étkeztetés
- szakmai tanácskozást szervez a szociális ellátó rendszerben résztvevő szakemberek számára,
- e területen megjelenő pályázatok figyelése, pályázati forrásgyűjtés és pályázatok elkészítése,
- térségi konferenciák, rendezvények szervezése, szakmai anyagok, kiadványok készítése,
- elkészíti, a kistérségi településekre kiterjed szociális szolgáltatástervezési koncepciót, illetve összehangolja a települési koncepciókat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, 2011. évi népszámlálás adataiból, a településen működő intézmények nyilvántartásaiból, valamint az önkormányzati nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Adathiány felmerülésekor esetenként becslésre támaszkodtunk. Előzetesen feltérképezésre és áttanulmányozásra kerültek a vonatkozó jogszabályok, törvényi rendelkezések, a helyi képviselő-testületi előterjesztések és az azok nyomán meghozott határozatok, valamint Háromfa község meglévő hatályos önkormányzati dokumentumai, a kapcsolódó önkormányzati szakmai anyagok. Azon területekhez kapcsolódóan, ahol nem állt rendelkezésünkre adat, ott azok összegyűjtésére, a valós állapotok megismerésére, feltérképezésére a helyi esélyegyenlőségi programban intézkedést írtunk elő.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység nem etnikai probléma

A mezőgazdaság nem tudja eltartani a vidéki népességet, a szegénység pedig feltartóztathatatlannul terjed főleg a kistelepüléseken - figyelmeztet Juhász Pál, a Budapesti Corvinus Egyetem tudományos főmunkatársa. A szociológus-közgazdász szerint az 1960-as évek eleje óta nem volt ennyi szegény a falvakban Magyarországon, mint ma. A helyzet annyival rosszabb, mint fél évszázada, hogy napjainkban már vannak olyan falvak, ahol csak szegények élnek.

A mélyszegénység egy viszonylag új, azonban manapság egyre gyakrabban emlegetett fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki(k) tartósan a létminimum szintje alatt él(nek), és szinte esélye/ük sincs arra, hogy ebből a helyzetből-önerőből kilépjen(ek). A mélyszegénység igen összetett jelenség, amelynek oka többek között a társadalmi és gazdasági hátrányokban, az iskolai végzettség és a foglalkoztatottság béli hiányokban mutatkozik meg, és ezáltal súlyos megélhetési zavarokhoz vezet. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási és táplálkozási körülményekben, valamint az érintett személyek egészségi állapotában is jelentkezik.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák - (2011-2020.) című dokumentum előszavában foglaltak szerint „Ma Magyarország egyik legsúlyosabb gondja a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén, valamint a hátrányos helyzetű térségekben és települések periferiáján növekvő és újonnan kialakuló rossz lakhatási körülmények” A dokumentum megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű

térségekben élöket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoportba tartozik.”

A roma lakosság helyzetének vizsgálatát jelentősen befolyásolja, hogy jelenleg Magyarországon hivatalosan az a lakos tekintendő romának, aki magát romának vallja, tekintettel arra, hogy az adatvédelmi törvény értelmében a nemzetiséghez való tartozásra vonatkozó személyes adat különleges személyes adatnak minősül, amelyet – a törvényben meghatározott eseteket kivéve - az érintett írásos beleegyezése nélkül nem lehet nyilvántartani. A beilleszkedni vágyás, illetve a cigányokkal szembeni előítéletek miatt azonban Magyarországon ma a roma népesség egy része nem szívesen vállalja roma identitását, éppen ezért számukat megmondani nagyon nehéz vállalkozás. Településünkön a 2011. évi népszámlálás során 103 fő vallotta magát romának, így a település roma lakosainak aránya mintegy 14 %-ra tehető. A településen élő roma lakosság nagy hányada halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Háromfa község Somogy megye déli részén található, lélekszáma évről évre folyamatos csökkenést mutat. A foglalkoztatottak jelentős része naponta ingázik a környező városokban található munkahelyekre, legtöbbször a helyközi autóbusszjáratokat veszik igénybe.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Háromfán élő lakosok jövedelmi helyzetén is jól érzékelhető a jelenlegi gazdasági, társadalmi változások hatása.

A statisztikai adatok és az önkormányzat felmérései és segélyezési mutatói alapján megfigyelhető, hogy a településen élők jövedelmi viszonyai folyamatosan romlanak. Évről évre egyre többen veszik igénybe a különböző, rendszeres szociális pénzbeli juttatásokat. Így: a foglalkoztatást helyettesítő támogatást, a különféle települési támogatásokat, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, stb.

A település aktív korú lakosainak jelenleg kb. 20 %-át érinti a munkanélküliség. Az elmúlt évek során a nyilvántartott, regisztrált álláskereső száma emelkedett.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	41,69	45,02
2016	47,83	51,56
2017	43,38	41,82
2018	46,13	43,11
2019	44,43	37,46
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötvtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2.1. számú táblázat – Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	15,44%	9,80%	12,62%
2016	18,84%	14,17%	16,51%
2017	22,26%	15,32%	18,79%
2018	18,05%	16,31%	17,18%
2019	19,46%	16,74%	18,10%
2020	-	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korú népességben belül nyilvántartott álláskeresők száma a 2015-2020-as időszakban növekedést mutat, ami sajnos azt mutatja, hogy állandósult az álláskeresők magas száma. A nemek szerinti megoszlást figyelembe véve a férfiak minden esetben magasabb arányban jelennek meg, mint a női álláskeresők.

A 3.2.2 táblázatban bemutatott korcsoport szerinti vizsgálat alapján jellemző, hogy a nyilvántartott álláskeresők között növekedés jellemzi a 20 éves és fiatalabb, valamint a 36-40 év közötti korosztályt, valamint a 61 év feletti korcsoportot, amely az idősebb korcsoport esetében a nyugdíjba vonulás, míg a fiatalabb korosztály esetében a tanulással eltöltött idő kitolódását jelezheti, ennek következtében a fiatalok később kerülnek ki a munkaerőpiacra. Csökkenés jellemzi a 26-30 év, valamint a 46-50 év közötti korosztályt.

Összességében azonban megállapítható, hogy az utóbbi években a nyilvántartott álláskeresők számában nincs nagy változás. A kis mértékű változást talán az önkormányzat által közfoglalkoztatásba bevont személyek számának a változása indokolja.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		Fő összesen	66	86	95	86	88
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	6,00	9,00	7,00	6,00	10,00	n.a.
	%	9,09%	10,47%	7,37%	6,98%	11,36%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	9,00	9,00	21,00	14,00	9,00	n.a.
	%	13,64%	10,47%	22,11%	16,28%	10,23%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	7,00	9,00	4,00	5,00	3,00	n.a.
	%	10,61%	10,47%	4,21%	5,81%	3,41%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	6,00	11,00	8,00	7,00	6,00	n.a.
	%	9,09%	12,79%	8,42%	8,14%	6,82%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	7,00	10,00	13,00	12,00	12,00	n.a.
	%	10,61%	11,63%	13,68%	13,95%	13,64%	-

41-45 év (TS 042)	Fő	7,00	5,00	7,00	8,00	11,00	n.a.
	%	10,61%	5,81%	7,37%	9,30%	12,50%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	7,00	8,00	9,00	8,00	7,00	n.a.
	%	10,61%	9,30%	9,47%	9,30%	7,95%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	8,00	6,00	7,00	4,00	7,00	n.a.
	%	12,12%	6,98%	7,37%	4,65%	7,95%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	14,00	13,00	11,00	14,00	n.a.
	%	10,61%	16,28%	13,68%	12,79%	15,91%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	5,00	6,00	11,00	9,00	n.a.
	%	3,03%	5,81%	6,32%	12,79%	10,23%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskereső adatait elemezve fontos vizsgálni a munkanélküliség időtartamát. A statisztikákban a 180 napnál régebbi regisztrálás az egyik fontos mérföldkö. Ezek az adatok azt mutatják, hogy azok a munkanélküliek, akik 180 napnál régebben regisztráltak, nehezen tudnak ismét elhelyezkedni, mely arra enged következtetni, hogy az elhelyezkedési lehetőségeik javítására a valós okok és a tényleges helyzet felmérését követően beavatkozásokat szükséges foganatosítani, akár foglalkoztatási program, akár átképzés, szakképzés keretében

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2015	53,03%	42,86%
2016	60,47%	32,69%
2017	78,95%	32,00%
2018	70,93%	42,62%
2019	70,45%	45,16%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az iskolai végzettségre vonatkozó statisztikai adatok teljes körű felvételére csak népszámlálások alkalmával kerül sor, melyet a 3.2.4. számú táblázat adatai mutatnak meg. Ezek alapján, nyomon lehet követni a változást. A népszámlálási adatokból megállapítható, hogy a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek 2015 évben alacsony, majd az ezt követő években növekszik. Ha 2015-ös népszámlálási adatokkal összevetjük a 2020-as adatokat, jól látszik, hogy növekedett az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma a vizsgált időszakban folyamatosan növekszik, míg a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettség csökkenő tendenciát mutat. A 3.2.4. táblázat adatai alapján feltételezhető, hogy az alacsony iskolázottság elsősorban az idősebb emberekre volt jellemző a 2015. évi népszámláláskor.

Ezen adatok alapján megállapítható, hogy a munkaviszony létesítésekor nem csak a képzettség, vagy végzettség hiánya, inkább a munkahelyre történő bejárás, valamint az üres álláshelyek hiánya tekinthető igazi hátránynak.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	66	5	7,58%	22	33,33%	39	59,09%
2016	86	9	10,47%	37	43,02%	40	46,51%
2017	95	12	12,63%	42	44,21%	41	43,16%
2018	86	11	12,79%	43	50,00%	32	37,21%
2019	88	9	10,23%	44	50,00%	35	39,77%
2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Háromfa községben nagy a közfoglalkoztatás szerepe, magas a lakosság közfoglalkoztatásban való részvétele: a résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest 10-12 %. Míg a község lakosság száma csökken, a regisztrált munkanélküliek száma nő. Mivel az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedésre ezeknek az embereknek kevés az esélye, ezért az önkormányzat már évek óta kiemelt hangsúlyt fektet a közfoglalkoztatás megszervezésére. Azonban nem elégedhetünk meg a jelen állapottal, miszerint munkalehetőség hiányában a lakosok nagy aránya a közfoglalkoztatásban dolgozik. Bár ez is jobb, mint a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a cél, hogy minél többen a munkaerőpiacon találjanak munkahelyet. Háromfa Község Önkormányzata 2009. évben elkészítette a közfoglalkoztatási tervét, amely azon időszakra meghatározta azokat a feladatokat és munkaköröket, melyeket részben vagy egészben közfoglalkoztatás keretében kívántak ellátni. A 2010. évben 82 fő volt a közfoglalkoztatottak száma. 2011 szeptemberében hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény. Az új típusú közfoglalkoztatás legfőbb célja, hogy minél több munkára képes és munkára kész, aktív korú, szociálisan rászoruló ember számára biztosítson átmeneti munkalehetőséget. Az új rendszer előnye, hogy a korábbihoz képest jóval nagyobb számban vonhatók be a segélyezettek, ugyanakkor a rövid foglalkoztathatósági időtartam miatt jelentősen romlik a dolgozók motiváltsága és a foglalkoztatás értékteremtő lehetősége. A 2011. évben a közfoglalkoztatásban, Háromfán 72 fő vett részt. A közfoglalkoztatásban történt változás során 2012. évtől kezdődően a munkaügyi központ már csak a hosszabb idejű közfoglalkoztatást támogatja, amely alapján a foglalkoztatás minimum 2 hónapon keresztül 6 órás munkaidőben történik. A Start-munkaprogram keretében több hónapon át 8 órás foglalkoztatásra is lehetőség nyílt. A közfoglalkoztatás keretében az önkormányzat szűkös anyagi lehetőségei miatt 2012. éven csak 37 fő foglalkoztatására került sor. Sajnos ez a tendencia a további években is megfigyelhető, a 2015-ös évtől kezdődően 2018-ig folyamatosan csökkent a közfoglalkoztatásban résztvevők száma, ami a foglalkoztatási feltételek szigorodásának köszönhető. A közfoglalkoztatottak az önkormányzat intézményeiben, valamint köztisztasági, közterület-karbantartási, felújítási és növénytermesztési feladatokat láttak és látnak el Háromfa község közterületein. A közfoglalkoztatás a tartós munkanélküliek számát látványosan nem csökkentette, de - a környéken más munkalehetőség híján - a tartós munkanélküliek szívesen vesznek részt a közfoglalkoztatásban. 2016 és 2017 években START közfoglalkoztatás keretében három programot indított az önkormányzat: belvízelvezető árkok tisztítása, mezőgazdasági utak karbantartása és mezőgazdasági program, összesen 23 fő bevonásával. 2018-ban kikerült a belvízelvezető árkok tisztítása program és csupán 15 főt tudunk

alkalmazni. 2019 és 2020 években szociális jellegű program és mezőgazdasági program keretében 15 fő volt a foglalkoztatott létszám.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	69	42
2016	53	55
2017	49	34
2018	21	23
2019	31	16
2020	n.a.	19

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A regisztrált vállalkozások és kiskereskedelmi üzletek száma 2015-től 2020-ig jelentős mértékben nem változott. A kivetett és befizetett iparüzési adó a vizsgált időszakban kis mértékben emelkedett. A meglévő vállalkozások és kiskereskedelmi üzletek száma nem csökkenti a helyi munkanélküliek számát, hisz többségében egyszemélyes v. kisvállalkozások, üzletek működnek, illetve nagyobb arányú a munkanélküliség növekedése, mint a munkahelyteremtő vállalkozások munkaerő-felvevő képessége.

A községtől a megyeszékhely - Kaposvár – kb. 70 km távolságra található, Nagyatád 16 km-re. Ezen centrumok munkahelyeinek elérése személygépkocsival és autóbusszal történhet, vasúti közlekedésre nincs lehetőség. Ez akadályozó tényező lehet a távolabbi foglalkoztatás szempontjából. További probléma az autóbuszos közlekedésben, hogy a járatok nem elég sűrűn közlekednek.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyét az is csökkenti, hogy a nagyobb gyárak, üzemek a térséget nem találják vonzóknak az idetelepüléshez. Az utóbbi években nagyobb munkahelyteremtő beruházás nem valósult meg a környéken.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Jelenleg nem működik a településen olyan program, amely a fiatalok foglalkoztatását, munkaerő-piaci elhelyezkedését segítené. Nagy probléma a fiatalok esetében, hogy az iskola elvégzését követően nem, vagy csak ritkán találnak munkát, munkanélküli ellátásra is legkorábban csak az iskola befejezését követő 1 év múlva jogosultak. A Somogy Megyei Kormányhivatal Nagyatádi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége indít tanfolyamokat, melyekre ezek a fiatalok is jelentkezhetnek, a lehetőségekről elektronikusan értesítik az önkormányzatot. Nem csak munkanélküliek számára Nagyatádon és Kaposváron is több oktatással foglalkozó központ indít rendszeresen tanfolyamokat, de ezek gyakran térítéskötelesek és a családoknak nem áll módjukban ezt megfizetni.

A Háromfai, valamint a térségi álláskeresőket a Nagyatádi Járási Kormányhivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége fogadja. A kirendeltség a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat. Ebben a munkáltatók is részt vehetnek, amennyiben az igényeik alapján munkaviszonyban állók, vagy felvételre kerülők előzetes képzéseit igénylik. A tanácsadás keretében: munka-, pálya-, álláskereső-, rehabilitációs és pszichológiai egyéni tanácsadáson való részvételre van lehetőség. 2013.

március 1-jétől újra elindult az Első Munkahely Garancia program, melynek keretében bérköltség támogatás nyújtható, amennyiben 25 év alatti pályakezdő álláskeresőt vesz fel egy munkáltató.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	66	14
2016	86	16
2017	95	19
2018	86	10
2019	88	9
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezet és szolgáltatás jelenleg a településen nem működik. 2013-ban a Türr István Képző és Kutató Intézet szervezésében a helyi Közfoglalkoztatási program keretein belül 5 fő Háztáji növénytermesztési és tartósítási tanfolyamon vesz részt.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Háromfa Község Önkormányzata nem rendelkezik sok saját intézménnyel (óvoda, orvosi rendelő, Művelődési Ház, polgármesteri hivatal), ezekben a célcsoport tagjai iskolai végzettség hiányában nem foglalkoztathatók. Azonban ezen intézmények takarítását, karbantartását közfoglalkoztatottak segítségével valósítják meg, akiknek nagy része a romák és mélyszegénységben élők közül kerülnek ki.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Háromfa Község Önkormányzata a foglalkoztatási viszonyok tekintetében is teljes mértékben elhatárolódik a diszkriminatív eljárásoktól. Mindenkor a szegregációmentességre, az egyenlő bánásmódra, az esélyegyenlőség és a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítására törekszik. Nincs információ bármely, a foglalkoztatás területén elszenvedett faji, nemi, vallási vagy testi megkülönböztetésről

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Háromfa település nem rendelkezik olyan lehetőségekkel, amelyek biztosítanák a digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségét.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Háromfa község Somogy megye déli részén található, lélekszáma évről évre folyamatos csökkenést mutat.

A foglalkoztatottak jelentős része naponta ingázik a környező városokban található munkahelyekre, legtöbbször a helyközi autóbusszjáratokat veszik igénybe.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Háromfán élő lakosok jövedelmi helyzetén is jól érzékelhető a jelenlegi gazdasági, társadalmi változások hatása.

A statisztikai adatok és az önkormányzat felmérései és segélyezési mutatói alapján megfigyelhető, hogy a településen élők jövedelmi viszonyai nem javulnak, inkább romlanak. Sokan veszik igénybe a különböző, rendszeres szociális pénzbeli juttatásokat. Így: foglalkoztatást helyettesítő támogatást, különféle települési támogatást, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, stb.

A település aktív korú lakosainak jelenleg kb. 20 %-át érinti a munkanélküliség. Az elmúlt évek során a 15-64 év közötti lakónépesség száma nőtt, a nyilvántartott, regisztrált álláskeresők száma emelkedést mutat, az álláskeresési járadékra jogosultak száma növekedést mutat (3.3.1. számú, valamint a 3.3.2. számú táblázat).

3.3.1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	66	12,45%	4	6,06%
2016	86	16,17%	8	9,30%
2017	95	18,34%	11	11,58%
2018	86	17,55%	10	11,63%
2019	88	18,60%	13	14,77%
2020	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)	Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)		
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	31	46,97%	n.a.	-	35	53,03%
2016	46	53,49%	n.a.	-	54	62,79%
2017	54	56,84%	63	66,77%	65	68,42%
2018	51	59,30%	53	61,50%	61	70,93%
2019	53	60,23%	79	89,77%	66	75,00%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2012-től az álláskeresői járadék rendszere megváltozott, folyósításának időtartama jelentősen csökkent, és összege is változott. Ezen változás következménye, hogy az előző évekhez képest 2015-ben az álláskeresői járadékra jogosultak száma jelentősen lecsökkent (3.3.2 számú táblázat). Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki álláskereső, az álláskeresővé válását megelőző négy éven belül legalább háromszázhatvanöt nap munkaviszonnyal rendelkezik, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra nem jogosult, továbbá táppénzben nem részesül és munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által meghatározott – a munkanélküliséghez kapcsolódó - pénzbeli ellátások a rendszeres szociális segély, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatás. Előbbire azok a tartósan munka nélkül lévő személyek jogosultak, akiknek a rájuk irányadó nyugdíjkorhatár betöltéséhez már csak öt év, vagy annál kevesebb idő van hátra, viszont álláskeresői járadékra – melyet a munkaügyi központ folyósít – nem jogosultak. A jogosultság fennállásához önkormányzati rendeletben meghatározott módon kell együttműködniük a helyi családsegítő szolgálattal, amely jellemzően nem jelent problémát az érintettek számára.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma évek óta jelentős a településen a lakosságához viszonyítva. A jogszabályi változások következtében az ellátás egy éven túli folyósításának feltétele, hogy az érintettek 30 napos munkaviszonyt igazoljanak, amely nem mindig problémamentes, részben a korlátozott munkalehetőségek, részben a támogatottak hozzáállása miatt. Az önkormányzat önkéntes fogadószervezetként való regisztrációja 2012-ben megtörtént, a hozzánk fordulók számára végső esetben önkéntes munkát tudunk biztosítani. Évről évre részt vesz az önkormányzat minden lehetséges közfoglalkoztatási programban is, hiszen a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyamatosan csökkenő összege – jelenleg 22.800,- forint – nem biztosít megélhetést a családok számára.

3.3.3. számú táblázat- Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	1,6
2016	2
2017	3
2018	6
2019	8
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	325	0	0	32,31%	-	99,69%
2016	324	0	0	32,10%	87,96%	99,69%
2017	324	0	0	32,10%	89,51%	99,69%
2018	324	0	0	32,10%	91,67%	100,00%
2019	324	0	0	32,10%	93,21%	100,00%
2020	324	0	0	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Bérlakása Háromfának nincs.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	325	20	0	0	0	0	0
2016	324	20	0	0	0	0	0
2017	324	20	0	0	0	0	0
2018	324	20	0	0	0	0	0
2019	324	20	0	0	0	0	0
2020	324	20	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Szociális lakásállománya Háromfának nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb, lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokról nem áll rendelkezésre adat.

e) lakhatást segítő támogatások

A szociálisan rászorulóknak esetében kiterjedt támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. A lakhatást segítő támogatási forma egyik legjelentősebb eleme a normatív lakásfenntartási támogatás, amelyben településünkön az elemzett 2015-2020 közötti időszakban a támogatást igénybe vevő

családok száma több mint a duplájára emelkedett. (3.4.3. számú táblázat). A támogatott családok száma jogszabályi változások következtében 2011. évben jelentősen megemelkedett (emelkedett fogyasztási egységre számított jövedelem alsó határa). Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (2013-ban 71.250 forintot), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A normatív lakásfenntartási támogatást egy évre kell megállapítani. [a szociális igazgatásról és ellátásról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt 38. § (8)]. 2015. évben alkotott Háromfa Község Önkormányzatának 3/2015(III.2.) önkormányzati rendelet a szociális ellátások helyi szabályozásáról foglalja magába a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatást. E támogatási forma foglalja magába a korábbi normatív lakásfenntartási támogatást. Kezdetben ugyanazt a képletet használtuk, mint a korábbi támogatásnál, az egy fogyasztási egységre jutó jövedelmet 40.000 Ft-ban határoztuk meg. 2021. évtől módosítottuk a rendeletünket és az egy főre jutó jövedelmet határoztunk meg, ami 60.000 Ft. 2020-ig átlagosan 43 fő részesült lakhatáshoz kapcsolódó települési támogatásban 2021. évtől ez a létszám már 67-re emelkedett a módosítás hatására.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	46	n.a.
2016	48	n.a.
2017	40	433
2018	59	400
2019	49	396
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Helyi ismereteink alapján elmondható, hogy az eladósodottság nemcsak a közüzemi díjtartozásokból ered, hanem az egész országra jellemző magas hitelállomány törlesztésének nehézségeiből is. Ez a tendencia a lakosság nagy részét (nemcsak a mélyszegénységben élőket) érinti.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Háromfán az önkormányzat számára rendelkezésére álló adatok alapján, a külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek. A településen található ingatlanok közműszolgáltatással (víz, villany) ellátottak, a közszolgáltatás mindenki számára egyformán elérhető. A faluban biztosított a közösségi közlekedés (autóbusz - helyközi járat) lehetősége.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Háromfán szegregált lakókörnyezet nem található. A település némely részén nagyobb létszámban élnek cigány származású családok, de ez jelen helyzetében nem tekinthető szegregátumnak (jellemzését a 3.5 c) pontban).

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Nem releváns.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregációnak nevezzük azt a jelenséget, amikor egy településen belül a különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok, stb. lakóhelye erősen elkülönül egymástól. A szegregáció együtt jár a jövedelmi viszonyok és a települési infrastruktúra lényeges egyenlőtlenségeivel.

(Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris kiadó, 1997, 194. o.).

Háromfán szegregált lakókörnyezet nem található. A falu némely részén nagyobb létszámban élnek cigány családok, de ez jelen helyzetben nem tekinthető szegregátumnak. Megfigyelhetők egyes utcarészek, ahol nagyobb számban (de nem kizárólagosan) élnek cigány lakosok. Ezen folyamatokat nem tekinthetjük szegregációs folyamatnak, mivel nagymértékű területi átrendeződés a lakosság körében nem figyelhető meg. Ezekről az utcarészekről, általánosságban elmondható, hogy infrastrukturális szempontból nincsenek hátrányosabb helyzetben a község központi részéhez képest. Mindenhol van szilárd útburkolat, közvilágítás, vezetékves víz és villany.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Háromfa községben az egészségügyi ellátások közül az alábbiak biztosítottak: háziorvosi alapellátás, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek) és védőnői ellátás.

A településen egy vegyes háziorvosi praxis működik (felnőtt és gyermek), Háromfa község mellett Bakháza község is a körzetéhez tartozik. A háziorvos belgyógyász és háziorvos szakvizsgával rendelkezik, mivel nincs külön gyermekorvos, így ő látja el a gyermekorvosi és iskola-egészségügyi szolgáltatásokat is. Az ügyeleti tevékenységet a térségben lévő önkormányzatok Nagyatád központtal társulások formában biztosítják. Az egészségügyi szolgáltatások biztosítására a községben egy háziorvosi rendelő, egy tanácsadó helyiség és úgynevezett kézi patika működik.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	n.a	n.a	n.a	35	n.a.
2016	1	n.a	n.a	n.a	36	n.a.
2017	1	n.a	n.a	n.a	n.a.	4
2018	1	n.a	n.a	n.a	n.a.	6
2019	1	n.a	n.a	n.a	n.a.	5
2020	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A védőnői és orvosi ellátás biztosítja, hogy a prevenció és szűrőprogramokhoz mindenki egyenlő eséllyel hozzáférjen. Erre mindenki jogosult, aki az adott területen életvitelszerűen tartózkodik, és az ellátást kéri. A lakóhely szerint illetékes területi védőnő feladatkörébe tartozik - figyelemmel a területi védőnői ellátásról szóló külön jogszabályra - az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok és az iskolai szűrővizsgálatok elvégzése.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés Háromfához 16 km-re található városban – Nagyatádon - szinte minden célcsoport számára egyenlő mértékben biztosított. A rehabilitációs szolgáltatásokat az érintettek a nagyatádi kórházban, nagyatádi gyógyfürdőben (mozgásszervi problémák esetén) vehetik igénybe. A szolgáltatások OEP által finanszírozottak. A gyógyfürdőkben az akadálymentesítés biztosított

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden oktatási és nevelési intézményében biztosítja a közétkeztetést. A szolgáltatók az étlap tervezésénél ügyelnek az egészséges táplálkozás alapkövetelményeire. Házas jellegű étrenddel szeretnék biztosítani a szükséges tápanyagokat a megfelelő korosztályok számára. Az olyan alapvető, tápláló és egészséges nyersanyagokat, mint a tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök próbálják minden nap beépíteni az étrendbe, hiszen sok gyermek ezt otthon nem kapja meg. Előtérbe helyezik a teljes kiőrlésű lisztből készült termékeket, a fehérjében gazdag, szénhidrátban szegény alapanyagokat. Bevált gyakorlat, hogy a közmunkaprogramban foglalkoztatottak által a helyi „veteményesben” termelt alapanyagokat használják fel a főzéskor.

Az étkeztetés megfelel a HCCP rendszer előírásainak, ezt támasztják alá az eddigi ellenőrzések, melyek eddig hiányosságot nem állapítottak meg.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára biztosított a településen. Az óvodában tornaszoba, az általános iskolában tornaszoba, valamint egy sportpálya áll a gyermekek rendelkezésére. A településen egy sportpálya (focipálya) nyújt sportolási lehetőséget a felnőtt korú lakosság részére.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások (1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet): étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, falugondnoki szolgáltatás.

Háromfa községben a felsorolt szolgáltatások elérhetőek, szervezésüket a Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ végzi. A szolgáltatásokat rászorultság esetén, megfelelő feltételek fennállása esetén lehet kérni.

g) drogprevenció szolgáltatások;

Nem jellemző.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Háromfa Község Önkormányzata a közszolgáltatások nyújtása során is teljes mértékben elhatárolódik a diszkriminatív eljárásoktól. Mindenkor a szegregációmentességre, az egyenlő bánásmódra, az esélyegyenlőség és a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítására törekszik. Nincs információ bármely, a közszolgáltatás-nyújtás területén elszenvedett faji, nemi, vallási vagy testi megkülönböztetésről

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nem releváns.

3.6.2. Népkonyha

Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2015	n.a
2016	n.a
2017	23348
2018	24906
2019	19168
2020	22714

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatás

- a) közösségi élet színterei, fórumai;
- Iskolai rendezvények (Művelődési Házban szervezett iskolai programok)
  - Óvodai rendezvények (Jótekonysági bál, Művelődési Házban szervezett óvodai programok, Idősek napja)
  - Szórakozóhelyek (kocsmák, a településen egyéb szórakozóhely nincs)
  - Könyvtár
  - Egyesületi, Alapítványi rendezvények (Jótekonysági bál, ünnepnapok méltó megünneplése, műsorok előadásával)

A településen működő civil szervezetek:

- Ezüstévek Nyugdíjas Klub,
- Háromfai Dalnokok,
- Háromfáért Egyesület,

Összejöveleinek, rendezvényeinek teret biztosít a Művelődési Ház. Minden évben megrendezésre kerülő ünnepségeken (falunap, szüreti felvonulás, idősek napja) a civil szervezetek aktívan részt vesznek. A településen szokásosan megrendezésre kerülő nőnap, pedagógusnap és karácsony ünnepségeknek, jótekonysági, egyesületi báloknak is helyet biztosít a Művelődési Ház.

A hitélet gyakorlásának a templom is otthont ad. A lakosság túlnyomó részben Római katolikus vallású, elenyésző számú a református vallású lakos.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcstöztött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	0	213	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen etnikai konfliktusok nem jellemzőek, a közösségi együttélés normális.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A települési önkormányzat koordinálja az eseti közösségi szolidaritási tevékenységeket, gondoskodik róla, hogy a felajánlások a legmegfelelőbb helyre és módon jussanak el.

Az esetleges ruhaadományokat a védőnő és a családsegítő szolgálat munkatársa gyűjti és osztja szét a rászorulóknak.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nem jellemző.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen nem jellemző.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Háromfa Község Roma Nemzetiségi Önkormányzata a helyi roma lakosság érdekeit képviseli. Ennek fontos megnyilvánulási formája a közfoglalkoztatásban részt vevők személyére vonatkozó javaslattétel. Részt vesz a foglalkoztatottak kiválasztásán túl, a munkafolyamatok megszervezésében és lebonyolításában is. A jövőben is fontos szerepet fog kapni a roma nemzetiségi önkormányzat, mivel a romák száma nő a községben és lényeges, hogy a lakosság ezen rétege bizalommal tudjon fordulni valakihez. A nemzetiségi önkormányzat, mint egy összekötő kapocs jelenik meg a cigányság és a települési önkormányzat között. A nemzetiségi önkormányzat figyelemmel kíséri a községben élő, valamint a községbe települő roma családokat. Gyakran figyelmezteti a települési önkormányzat munkatársát, illetve a gyermekjóléti szolgálatot az általa ismert, vagy tudomására jutott gyermekeket érintő problémákról.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma.	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés.
Magas az alacsonyan képzett munkanélküliek száma.	Alacsony képzettségű munkanélküliek számára olyan képzések indítása, amely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít.
Magas a tartós munkanélküliek száma.	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, kijánlásuk a munkáltatók felé.
Kevés, vagy nincs helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrőprogram.	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi szakemberek segítségével.
Nincs piacképes tudást biztosító képzési program.	A romák, és mélyszegénységben élő munkanélküliek számára olyan képzések indítása,

	mely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít, a felnőtt képzésen való részvétel ösztönzése, szervezésében a munkaügyi központtal, valamint a TKKI Pécsi Igazgatóságával történő együttműködés.
Mélyszegénységben élők számáról nincs pontos adat.	Mélyszegénységre vonatkozó adatgyűjtés, helyzetfeltárás, az eredmény tükrében pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások biztosítása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Háromfán az állandó népesség száma a vizsgált időszakban jelentősen nem változott. Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya sem mutat jelentős változást.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	356	368	724	49,17%	50,83%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			25	3,45%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	59	61	120	8,15%	8,43%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	12	26	1,93%	1,66%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztetettség: olyan –a gyermek vagy más személy által tanúsított–magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevétele el megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés). A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes

gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt -ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	7	41
2016	3	22
2017	2	28
2018	n.a.	n.a.
2019	4	21
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a járási gyámhivatal tartja nyilván. A gyámhivatal védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételeivel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A járási gyámhivatal a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút.

A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan-magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A védelembe vétellel a gyermekjóléti szolgálat szakemberei arra törekcszenek, hogy a gyermekek családból történő kiemelését megelőzzék. Céljuk, hogy a családdal, szülőkkel, gyermekkel, valamint a bevonható segítő szakemberekkel, támogatókkal a felmerülő probléma megszűnjön, vagy olyan mértékben mérséklődjön, hogy a gyermek veszélyeztetettsége megszűnjön. A szakemberek tapasztalatai szerint a leggyakoribb probléma az anyagi nehézségekből adódó megélhetési probléma, melyhez szervesen társul, hogy a gyermeket nem tudják megfelelően étkeztetni, öltöztetni, hiányosak a felszereléseik, a szükséges orvosi ellátást nem kapják meg.

A veszélyeztetett gyermekek többsége a mélyszegénységben élő családokból kerül ki, viszont a védelembe vett gyermekek közül néhányan nem a mélyszegénységben élő családok gyermekei. Gyakran előfordul, hogy jó körülmények között élő családban élő gyermeket is szükséges védelembe venni. (szabálysértés, bűncselekmény elkövetése, iskolai mulasztás.)

A veszélyeztetet kategóriákban változatlanul vezető tényező az anyagi veszélyeztetettség, amely magába foglalja a súlyos nélkülözést. A gyermekek elégtelen mennyiségű és minőségű táplálását, a zsúfolt, gyakran fűtés és áram nélküli lakókörülményeket, a gyermek fejlődéséhez, tanulásához szükséges tárgyi eszközök, játékok hiányát, a szabadidő eltöltésének egysíkúságát éppúgy, mint dolgozó szegények, vagy az egyre inkább lecsúszó középosztály relatív szegénységét, az egészségre fontos élelmiszerek fogyasztásának elmaradását, a kielégítő gyermekkorhoz szükséges kiadások visszaszorulását jelenti a súlyos nélkülözés. A jövedelmi szegénység stresszt jelent a családok számára, ami gyakran a szülők párkapcsolati konfliktusával, esetleg válásával jár, valamint az időszakosan megjelenő szülői elhanyagolást, a gyermekkel szembeni rossz bánásmódot eredményezhet. Az anyagi/szociális veszélyeztető tényezők egyszerre okok és következmények tehát, tartós csökkentésükhöz ma szinte minden forrás hiányzik.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételeivel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a járási gyámhivatal a gyermeket védelembe veszi.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	102
2016	102,5
2017	99
2018	97
2019	99
2020	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a törvényben meghatározott szociális rászorultság (egy főre eső jövedelem, vagyoni helyzet) esetén lehet megállapítani. A gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása egy évre szól, és az alábbi kedvezményekre jogosít:

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- természetbeni támogatásnak (július, november hónapban)
- az ingyenes tankönyvnek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a szociálisan rászoruló kiskorúak vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. A vizsgált időszakban ez a szám emelkedett. A növekedés abból eredhet, hogy több lett az ilyen irányú kedvezményre rászoruló család. Sajnos az is megfigyelhető, hogy megduplázódott a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermekek száma. Ennek a növekedésnek az okai nem ismertek.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Háromfa községben kiegészítő rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben a vizsgált időszakban nem részesült senki.

4.1.3. számú táblázat – Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	2	2	4
2016	1	1	2
2017	0	1	1
2018	0	1	1
2019	0	1	1
2020	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	20	36	1	46	19	59
2016	21	39	1	40	0	56
2017	20	32	1	38	0	81
2018	24	26	1	38	0	83
2019	26	22	1	36	0	80
2020	22	28	0	35	0	58

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Ingyenes tankönyveket kapnak a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő általános iskolások és a nagycsaládosok. Óvodáztatási támogatásban az elmúlt 2 évben több család is részesült. Nagy az igény a gyermekek nyári étkeztetésére, hiszen sok család a nyári szünetben, csak így tud meleg ételt biztosítani a gyermekei számára.

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat a településen saját konyhával oldja meg. A konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára. Évente napi szinten, mintegy 60-65 gyermek vesz részt az ingyenes étkeztetésben (4.1.4. számú táblázat). A szolgáltatók az étlap tervezésénél ügyelnek az egészséges táplálkozás alapkövetelményeire. Házas jellegű étrenddel szeretnék biztosítani a szükséges tápanyagokat a megfelelő korosztályok számára. Az olyan alapvető, tápláló és egészséges nyersanyagokat, mint a tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök próbálják minden nap beépíteni az étrendbe, hiszen sok gyermek ezt otthon nem kapja meg. Előtérbe helyezik a teljes kiőrlésű lisztből készült termékeket, a fehérjében gazdag, szénhidrátban szegény alapanyagokat. Bevált gyakorlat, hogy a közmunkaprogramban foglalkoztatottak által a helyi „önkormányzati kertben” termelt alapanyagokat használják fel a főzéskor.

Az étkeztetés megfelel a HCCP rendszer előírásainak, ezt támasztják alá az eddigi ellenőrzések, melyek eddig hiányosságot nem állapítottak meg.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen jelenleg nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településen nem jellemző.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Háromfa községben nincs szegregátum (bővebben a 22. oldalon a 3.5 témakör alatt).

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	38	38
2016	1	28	28
2017	1	32	32
2018	1	26	26
2019	1	23	23
2020	1	21	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az önkormányzat feladatai közé tartozik a védőnői szolgálat működésének biztosítása. A védőnő az orvosi rendelő épületében kapott helyet, ahol ellátja a kisbabákat, tanácsaival segíti a kismamákat és anyukákat. Továbbá otthonukban is felkeresi a családokat, figyelemmel kísérvé a gyermekek egészségi állapotát, körülményeit.

Községünkben 2011. év óta félállásban egy szakképzett védőnő dolgozik, betöltetlen státusz nincs.

A 4.3.1. számú táblázat mutatja Háromfa községben a 3 év alatti gyermekek számát. Ez a tábla nem a védőnőre jutó tényleges gyermekszámot mutatja, hiszen a védőnő nemcsak 3 éves korig látogatja a gyermekeket, hanem az óvodás és általános iskoláskorúak vizsgálatában is részt vesz. A védőnői feladatellátás körébe 0-16 éves korosztályig folyik a gondozás.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen egy vegyes házi orvosi praxis működik (felnőtt és gyermek), Háromfa község mellett Bakháza község is a körzetéhez tartozik. A házi orvos látja el a településen a gyermekorvosi és iskola-egészségügyi szolgáltatásokat is.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	0	0	0	0
2016	1	0	0	0	0
2017	1	0	0	0	0
2018	1	0	0	0	0
2019	1	0	0	0	0
2020	1	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvoda 3 éves kortól a családi neveléssel együtt megalapozza a gyerekek személyiségének és képességének fejlődését. Gondoskodik a nevelésről és felkészíti a gyermekeket az iskolai életmódra. Az óvoda a gyermekek számára háromszori étkezést biztosít a jogszabályban meghatározott térítési díj ellenében. Integrált nevelés keretében sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését is biztosítja.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatást biztosít, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás keretében az intézmény:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése,
- a gyermeki jogokról és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése,
- a gyermekek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében, meghallgatja a gyermekek

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi rendszer fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. Biztosított a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

- védőnői szolgálat
- családsegítő és gyermekjóléti szolgálat,
- Magyar Vöröskereszt Családok Átmeneti Otthona

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az óvodai, iskolai nevelés során fontos cél a gyerekek egészségre nevelése, környezettudatos gondolkodásmódjuk megalapozása. Fő nevelési irányzatnak számít a sport, környezeti nevelés, stb. A település vezetői és a pedagógusok is mindkét intézményben (óvoda, iskola) a lehetőségeket maximálisan kihasználva arra törekszenek, hogy az intézményi oktatásban is, minél nagyobb szerephez jusson a gyermekek egészségtudatos nevelése. A település törekszik arra, hogy pályázat keretében közterületi játszótér kerüljön kialakításra, ahol az azt igénybe vevők biztonságosan és örömmel tudják használni.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat a településen saját konyhával oldja meg. A konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára. Évente napi szinten, mintegy 60-65 gyermek vesz részt az ingyenes étkeztetésben (4.1.3. számú táblázat). A szolgáltatók az étlap tervezésénél ügyelnek az egészséges táplálkozás alapkövetelményeire. Házas jellegű étrenddel szeretnék biztosítani a szükséges tápanyagokat a megfelelő korosztályok számára. Az olyan alapvető, tápláló és egészséges nyersanyagokat, mint a tejtermékek, zöldségek, gyümölcsök próbálják minden nap beépíteni az étrendbe, hiszen sok gyermek ezt otthon nem kapja meg. Előtérbe helyezik a teljes kiőrlésű lisztből készült termékeket, a fehérjében gazdag, szénhidrátban szegény alapanyagokat. Bevált gyakorlat, hogy a közmunkaprogramban foglalkoztatottak által a helyi „önkormányzati kertben” termelt alapanyagokat használják fel a főzéskor.

Az étkeztetés megfelel a HCCP rendszer előírásainak, ezt támasztják alá az eddigi ellenőrzések, melyek eddig hiányosságot nem állapítottak meg.

Ingyenes tankönyveket kapnak a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő általános iskolások és a nagycsaládosok. Ezenkívül, az e támogatásból kimaradt közép, vagy felsőoktatási intézményben tanuló gyermekek után kérelemre az önkormányzat tankönyvvásárlási támogatást fizet.

Nagy az igény a gyermekek nyári étkeztetésére, hiszen sok család a nyári szünetben, csak így tud meleg ételt biztosítani a gyermekei számára.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Ilyen adat nem áll rendelkezésre.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ilyen adat nem áll rendelkezésre.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Ilyen adat nem áll rendelkezésre.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Intézményeink (óvoda, általános iskola) kiemelkedő figyelmet fordítottak a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai és iskolai ellátására, nevelésére.

Az önkormányzat által fenntartott Háromfai Tarkarét Óvoda 30 férőhellyel, 1 csoport üzemeltetésével 3 fő óvodapedagógussal működik. A fenntartó önkormányzat az óvodai elhelyezés iránti igényeket ki tudja elégíteni. Helyhiány miatt gyermek az elmúlt 5 évben nem került elutasításra. Az óvoda 3 éves kortól a családi neveléssel együtt megalapozza a gyerekek személyiségének és képességének fejlődését. Gondoskodik a nevelésről és felkészíti a gyermekeket az iskolai életmódra. Az iskolába lépés időpontjának megállapításához véleményezi a gyermekek fejlettségét. Az óvoda a gyermekek számára háromszori étkeztést biztosít a jogszabályban meghatározott térítési díj ellenében. Integrált nevelés keretében sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését biztosítja.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	0	18	78,26%
2016	0	19	79,17%
2017	0	18	75,00%
2018	0	25	89,29%
2019	0	14	56,00%
2020	24	18	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	46	30	65,22%
2016	40	29	72,50%
2017	38	25	75,76%
2018	35	24	72,73%
2019	33	7	23,33%
2020	30	23	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2016	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2017	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2018	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2019	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	n.a.	n.a.
2016	25	57

2017	28	63
2018	37	55
2019	44	46
2020	45	42

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az Oktatási Minisztérium nemrég kötelezővé tette a sajátos nevelési igényű, tanulási nehézségekkel küzdő és részképesség zavaros tanulók iskolai integrációját. Ennek oka, hogy szegregációnak minősítették az úgynevezett kis létszámú fejlesztőosztályok működését. Társadalmunkban élnek az átlagosnál gyengébb értelmi képességgel rendelkező emberek, köztük gyermekek is. Fogyatékos embertársaink száma pontosan nem ismert, csupán becslésekre hagyatkozhatunk: ezek szerint a Földön mintegy 500 millió értelmi fogyatékos ember él, közülük 350 milliónyi nem jut a számára megfelelő, szakszerű segítséghez, fejlesztéshez (UNESCO, 1995). Európai viszonylatban mintegy 10-15 százalékra tehető az értelmi fogyatékos emberek aránya, az alapfokú oktatásban többségük eredményesen vesz részt, középfokú oktatási intézménybe viszont már kisebb számban jutnak be, a lemorzsolódás, korai iskolaelhagyás körükben nagyobb mértékű, mint korosztályuk ép értelmű tagjainál.

Nagyon fontos dolog tehát, hogy a gyengébb értelmi képességű gyermekek az általános iskolában megfelelő oktatásban részesüljenek. A helyi általános iskolában az SNI-s gyermekekkel az integrált oktatás keretei között kettő gyógypedagógus foglalkozik. Háromfa községben az iskolai adatok szerint az SNI-s gyermekek száma 2015 évben 30, míg 2019-ben 7, ez folyamatos csökkenést mutat. 7. osztálytól a gyerekek Nagyatádra járnak iskolába, ezért az adatok csak az 1-6. osztályosok adatait mutatja.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	30	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7	16:30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	37	1	25	1	23	0	0	23
2016	32	1	25	1	24	0	0	24
2017	33	1	25	1	24	0	0	24
2018	33	2	50	1	28	0	0	14
2019	32	1	25	1	25	0	0	25
2020	32	1	25	1	24	0	0	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)
	fő	db	db	db	fő
2015		1	25	1	23
2016		1	25	1	24
2017		1	25	1	24
2018		2	50	1	28
2019		1	25	1	25
2020		n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatással) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)

				082)	
	db	db	db	fő	%
2014/2015	n.a.	4	1	12	-
2015/2016	n.a.	4	1	10	13,04%
2016/2017	n.a.	3	1	11	15,00%
2017/2018	n.a.	3	1	11	18,18%
2018/2019	n.a.	3	1	10	18,18%
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	20,00%

Forrás: eIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	n.a.
2015/2016	n.a.
2016/2017	n.a.
2017/2018	n.a.
2018/2019	n.a.
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolák tanulói, valamint a napközis tanulók létszámában a tanéveket vizsgálva több mint 10%-os mértékű csökkenés volt tapasztalható, amely elsődlegesen az egyre csökkenő lakosság és gyereklétszám eredménye. A 4.4.4. táblázat a településen található általános iskolában tanuló diákok kerültek feltüntetésre.

Hátrányos helyzetű tanuló (HH) a 1993.évi LXXIX. közoktatásról szóló törvény 121.§-a tartalmazza az értelmező rendelkezéseket: A 14. pont szerint hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak. Ezt tovább pontosítja a 11/1994 (VI.8.) MKM rendelet 39/D §-a, mely további szempontként jelöli meg, hogy a szülő tanulmányait legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán fejezte be. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló (HHH) az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek hároméves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Háromfa községben nincs hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés, intézményen belüli szegregáció sem az oktatás, képzés, sem más területen. Ilyen irányú panasz, bejelentés nem történt.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Mivel Háromfán csak egy 6. osztályos iskola üzemel, így csak az országos átlaggal lehet összevetni a helyi mutatókat.

Bár kis lélekszámú településről beszélünk, de mégis elmondható, hogy a gyermekek iskolai teljesítménye a kompetenciamérési adatok alapján nem marad el az országos átlagtól.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Nem releváns.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	0	83
2016	0	0	0	84
2017	0	0	0	90
2018	0	0	0	85
2019	0	0	0	84
2020	0	0	0	84

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat becsült adatai alapján magas a mélyszegénységben élő gyermekek száma.	Helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségek feltárása.
Magas a HH/HHH – s gyermekek száma a településen.	Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/ átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti esélyegyenlőség biztosítása az Európai Unió egyik legfontosabb politikai célja. Az egyenlő esélyek biztosítására irányuló közösségi politika, változó tartalommal ugyan, de az európai integráció kezdete óta a Közösség napirendjén szerepel. Különbséget kell tenni az egyenlő bánásmód biztosítása és az esélyegyenlőség politikája között. A nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód biztosítása a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés, azaz a diszkrimináció tilalmát jelenti. Az egyenlő bánásmóddal szemben az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg a tagállamoktól, így Magyarországtól is, hogy tegyenek lépéseket a nők tényleges egyenjogúsítása érdekében az élet legkülönbözőbb területein - oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb.

Az EU politikája nem kizárólag a nőkkel szembeni megkülönböztetést, hanem a nemek közötti diszkriminációt tiltja. Így az uniós férfi polgárok ugyanúgy élhetnek ezekkel a jogokkal, mint a nők. Bár a gyakorlatban a férfiakat sokkal kevesebb hátrányos megkülönböztetés éri, mint a nőket. Az utóbbi évtizedekben jelentős jogalkotási és intézményi feladatokat vállalt fel az Unió annak érdekében, hogy tagállamaiban és az európai intézményekben ténylegesen érvényesüljön az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség közösségi elve. Az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából a nőket kiemelt célcsoportként kell kezelni. Női szerepükből adódóan különböző problémákkal találkoznak, úgymint a családon belüli szerepek, feladatok egyenlőtlen felosztása, munkahelyről való hosszabb távolmaradás gyermekszülés esetén, egyenlőtlen jövedelmi viszonyok

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatási szintje Magyarországon jelentős mértékben elmarad az Unió átlagától. Míg az Unió átlaga a nők foglalkoztatási arányát tekintve átlaga 58,2 %, addig Magyarországon ugyanez az érték csak 50,6% volt. Az Unió 20 tagországában 2010-re elérték azt a célkitűzést, hogy a nők foglalkoztatási szintje elérje a 60%-ot, Magyarország jelentős mértékben elmaradt ettől a célkitűzéstől. Magyarországon 2011-ben a nők 15-64 éves népességben belüli aránya 51%-os, míg a foglalkoztatottakon belüli arányuk mindössze 46%-ot tesz ki. Az aktív korú inaktívak körében a nők aránya 59%-os, vagyis jelentősen meghaladja a férfiak reprezentáltságát. Míg a 15-64 éves népesség körében a férfiak foglalkoztatási rátája 60,4% volt, addig a nőké csak 50,6%.

A településen élők közül a nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében a férfiaké 2015-ben 15,44% volt, 2019-ben viszont ez 19,46%-ra emelkedett. A Nők arányát vizsgálva megállapítható, hogy 2015-ben az arányuk 9,80% volt, majd 2019-re ez az arány 16,74%-ra emelkedett, ami összességében azt jelenti, hogy mind a férfiak és mind a nők aránya az álláskeresők között folyamatosan növekedett az elmúlt években.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	15,44%	9,80%	12,62%
2016	18,84%	14,17%	16,51%
2017	22,26%	15,32%	18,79%
2018	18,05%	16,31%	17,18%
2019	19,46%	16,74%	18,10%
2020	-	-	0,00%

Háromfa község tekintetében a nők gazdasági szerepének vizsgálatakor helyi adatgyűjtésre, és a településen működő szociális intézmények adataira, információira és tapasztalataira számítottunk. A rendelkezésre álló helyi adatok mind az országos mind kisebb területi egységű megyei adatokkal összhangban a következő megállapítások szerint jellemzik az Háromfai nők helyzetét.

A települési önkormányzatban és az általa fenntartott intézmények körében 80%-os a női alkalmazottak foglalkoztatása. Ez a jelenség elsősorban a lakossági szolgáltatás szakpolitikájának eredménye. Az iskolai oktatás, az óvodai nevelés, az egészségügyi ellátás, a közművelődés, államigazgatás, az étkeztetés és a szociális ellátás mind-mind olyan szakterületek, melyben a nők meghatározóbb szerepet töltenek be, mint férfi társaik. A helyben foglalkoztatott nők helyben vagy 16 km-es távolságban élnek, mely segítséget nyújt anyai teendőik ellátásában, hiszen a munkába járás ideje viszonylag rövid. Az intézmények és a település vezetői arra törekednek, hogy a szakemberek alkalmazásában a végzettséggel és tudással rendelkezők közül előnybe helyezze a helyben lakókat.

Azok a nők, akik viszont nem a településen vállalt vagy vállalnak munkát, rengeteg akadályba ütköznek. Munkahelyük megtartása vagy a családi anyagi helyzet miatt gyermeküket kénytelenek lennének idő előtt közösségbe adni, ami jelenleg megoldatlan, hiszen a településen nincs bölcsőde.

Tovább nehezíti a foglalkoztatásban való részvételüket a helyi óvodai ellátás biztosításának idő intervallumának korlátozása, tehát a nyári időszakban az óvodás és kisiskolás gyermekek felügyeletének megoldatlansága.

A településen élő nők iskolai végzettségének alakulása hasonló a megyei és országos helyzetképhez. Az elmúlt években megfigyelhető a nagyon alacsony és a magas iskolai végzettségűek elkülönülése. A családsegítő és a védőnői szolgálat adatai alapján megfigyelhető, hogy a munkanélküli nők esetében egyre több az érettségi vagy annál magasabb végzettségű nők száma. Az elmúlt öt évben a regisztrált munkanélküli nők száma jelentősen megemelkedett. Ez az emelkedés azonban nem a 8 általános alatti vagy az azzal rendelkezők számának emelkedést hozta magával, hanem a szakmával rendelkezők számának növekedésével is járt. Nem mutatható ki pontosan, hogy hányan vannak munka nélkül, olyan nők, akik nem regisztráltak még a munkaügyi központban.

Az alacsony iskolai végzettségűek körében rendkívül alacsony a képzésre vagy átképzésre járó nők száma, mivel erre a településen nincs, a vonzásközpontban pedig alig van lehetőség. Abban az esetben, ha képzésben, átképzésben vehet részt egy nő, akkor nagy nehézséget okoz az utazás, egyrészt a rossz utazási feltételek, másrészt az utazás költségének megteremtése miatt.

A munkavállaláshoz megfelelő végzettséggel nem rendelkezők, részére az Önkormányzat közcélú foglalkoztatás keretében próbál segíteni. A közcélú foglalkoztatásban a női munkavállalók aránya 50% feletti. Az országos politika ez irányú elhivatottságától függ, melyik időszakban, mennyi munkavállalóhoz nyújt anyagi támogatást. Ezért kimondható, hogy Háromfán sokkal nagyobb a közcélú munkavégzésre mind a munkanélküliek, mind az önkormányzat részéről az igény, mint a lehetőség. Az alacsony iskolai végzettségű nők ezen felül, ha gyermeket is nevelnek a kiemelten hátrányos helyzetű csoportba sorolhatók.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső nők

Megfigyelhető a következő táblázatban, hogy a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott regisztrált munkanélküliek aránya igen magas, a nők aránya ezen belül is magas arányokat mutat, 2015-ben 42,86%-os volt ez az arány, majd 2016-ra csökkent 32,69%-ra és ezt követően 2019- évre folyamatos növekedést mutatott.

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2015	53,03%	42,86%
2016	60,47%	32,69%

2017	78,95%	32,00%
2018	70,93%	42,62%
2019	70,45%	45,16%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

A táblázatban megfigyelhető, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma folyamatos növekedést mutatott. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők számában pedig megfigyelhető, hogy 2015-ben 14 fő volt, majd 2017-re ez a szám 19-re emelkedett, és 2019-re lecsökkent 9 főre, ami azt jelenti, hogy a pályakezdők feltehetően szereztek munkát.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	66	14
2016	86	16
2017	95	19
2018	86	10
2019	88	9
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételről nem áll rendelkezésre adat.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Háromfa Község Önkormányzata az alacsony iskolai végzettségű nőknek minden évben megpróbál munkát adni, és a lehetőségekhez mérten egyre több nőt foglalkoztatni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az egyenlő munkáért egyenlő bért elv megvalósulása a nők számára kiemelten fontos, hiszen általános megállapítás, hogy ők kevesebb bért kapnak hasonló munkakörökben, mint a férfiak. Erre vonatkozó, a helyi adatokat feldolgozó felmérés nem készült, így nem áll módunkban ennek kiértékelése sem.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	38	38
2016	1	28	28
2017	1	32	32
2018	1	26	26
2019	1	23	23
2020	1	21	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ahhoz, hogy az anyák gyermekszülés után visszatérhessenek munkahelyükre, a gyermekek nappali ellátását szolgáló intézményekre van szükség. Háromfán nincs bölcsőde, vagy családi napközi, így ha egy anya idő előtt szeretne visszamenni dolgozni, a 3 évnél fiatalabb gyermekét Nagyatádra kell hordania

bölcsődébe. A három évnél idősebb gyermekek esetében az óvodai elhelyezés biztosított a településen is. Tovább nehezíti gyermeket nevelő nők foglalkoztatásban való részvételét a helyi óvodai ellátás biztosításának idő intervallumának korlátozása, nyitva tartásával, ügyeletbiztosítással, nem illeszkedik a munkavállaló szülők igényéhez, valamint a nyári időszakban az óvodás és kisiskolás gyermekek felügyeletének megoldatlansága jellemző. A helyben foglalkoztatott nők a munkahelyek jellegéből adódóan nem tudják igénybe venni a rugalmas munkaidő beosztást, távmunkát, mely a nők családban betöltött szerepének gyakorlását támogatná

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Az elmúlt években folyamatos csökkenés figyelhető meg a gyermekek születésszámában, mely a több éve tartó gazdasági helyzet, az elvándorlás, a munkanélkülivé vált szülők, az eladósodottság és talán a tudatosabb gyermekvállalás a felelős, bár az a tapasztalat hogy kevés az előre tervezett családalapítás.

A családok egy meghatározó részében csak elfogadják a gyermek érkezését, vagy épp a támogatások miatt, a jövő átgondolása nélkül vállalják a gyermeket. A legtöbb ilyen nő munkanélküli. A fogamzásgátlás túl nagy anyagi terhet jelent az amúgy is szűkös anyagi körülmények között, ezért elmarad.

A terhesség-megszakítás megfizethetetlen, még szociális indokú térítéscsökkentéssel is. A művi meddővé tétel összege kb. egy havi minimálbérnek felel meg. A várandósgondozás egyes vizsgálatait szintén az anyagi helyzetük miatt (utazás, telefonos bejelentkezés, több kicsi gyermek megoldatlan felügyelete) elérhetetlen. Az egészségügyi ellátásunkban kijelölt Nagyatádi Kórházba való eljutás nehézkes az utazási költség és idő miatt. A településünknek önálló gyermekorvosa nincs, a gyermekek orvosi ellátását a felnőtt háziorvos végzi.

A védőnői ellátás 2011. év óta félállásban egy nagyatádi védőnő végzi. A nagy gyermeklétszám és a rengeteg adminisztrációs feladat miatt munkaköre túlterhelt. A problémás, több figyelmet igénylőkkel való foglalkozás, idő hiányában csak nehezen oldható meg. Szerencsésebb lenne, ha helyben lakó, teljes munkaidőben foglalkoztatott védőnő tudná ellátni a teendőket, hiszen akkor a családok életére nagyobb lenne a ráhatása, könnyebb lenne (szükség esetén) az elérhetősége, és talán nagyobb bizalommal fordulnának hozzá.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Az országos és megyei statisztikai adatok alapján jellemezhető csak a Háromfai nőket ért atrocitások melyről kimondható, hogy csak a jéghegy csúcsát mutatja. A probléma ritkán és súlyos esetben kerül ki a család intim köréből. Bántalmazás alatt a tetteges cselekedeteket értik, a lelki vagy anyagi, esetleg egyéb korlátozást nem tekintik bántalmazásnak. A védőnői szolgálat munkatársai, a településen működő családsegítő szolgálat tapasztalata szerint az ismert esetek, vagy a rendőrséghez kerülő ügyek többszörösével lehet számolni. Az esetek többségében a bántalmazás, zaklatás, otthon, a falak között zajlik, ami legtöbbször nem kerül nyilvánosságra. A nő nem kér segítséget, magát tartja felelősnek a kialakult helyzetért, szégyelli magát.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetbe kerülő nők és gyermekeik a családsegítőben, illetve a Nagyatádon működő Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete által működtetett Családok Átmeneti Otthonában kérhetnek segítséget. Az intézmény országos hatókörű, de elsősorban a szervezettel ellátási szerződést kötött térségi településekről fogad ellátottakat. Az otthonban egyéni esetkezelés, gyermekek gondozása fejlesztése, egyéni gondozási terv készítése, pénzügyi válságkezelési program, szociális csoportmunka, foglalkoztatás, képzést elősegítő tanácsadás segíti az érintetteknek helyzetük megoldásában, kapcsolatrendszerük helyreállításában, a normál életbe való visszatérésre. A férőhelyek száma kevés, a bejutás esetleges.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen a nők (főként munkájuk miatt) aktívan vesznek részt a közéletben, hosszú évekre való visszatekintésből az derül ki, hogy az intézményvezetői, pedagógusai, háziorvosa, civil szervezetek vezetői között, szinte csak nőket találunk. Bár a képviselő-testület tagjai között jelenleg nincs nő. De

véleményformáló erejük, érdekképviselő tevékenységüknek köszönhetően a helyi politika kiemelt fontosságúnak tartja a nőket, nőkért végzett tevékenységeket.

Ennek érdekében a hangsúlyt fordít a női munkanélküliség csökkentésére kialakult közcélú foglalkoztatásra, a nők részére szervezett szűrővizsgálatok, tájékoztatások szervezésére, lebonyolítására

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők a tradicionális normák szerint a családban betöltött szerepük szerint elsősorban gondoskodnak a gyerekekről, háztartásról. Ez a tevékenység „munkaként” hazánkban még kevésbé elismert, pedig idő és energiaráfordításban hasonló terhelést jelent, mint a hétköznapi értelemben vett munka. Ráadásul a családok általános gazdasági helyzete megkívánja, hogy két kereső legyen a családban, azaz a nőknek az otthon mellett a munkahelyen is helyt kell állniuk. A családbarát munkahelyi megoldások egyelőre ritkának mondhatók (pl. munkahelyi gyermekmegőrzés, távmunka, rugalmas munkaidő szervezés), ezek bevezetése, elterjesztése fontos feladat lehet az elkövetkező időkben.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli.	Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.
Kisgyermekes anyák munkaerő piaci részvételének alacsony aktivitása.	Óvodai férőhelyek a gyermek 3 éves korától való igénybevétele, nyitva tartás tágítása, nyári ügyelet megszervezése. Családi napközi működtetése, önkormányzati - nem piac jellegű - családi napközi létrehozása. Nem fizetős iskolai nyári ügyelet bevezetése. Rugalmas foglalkoztatási formák bevezetése. Család és gyermekbarát munkahelyek támogatása, pályázati figyelés, ösztönzés.
Kevés a családbarát munkahelyi megoldás.	Érintettek bevonásával a lehetséges megoldások, kedvezmények összeírása.
Kevés az egészségügyi szűrőprogram.	Egészségmegőrző szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása háziorvossal, civil egyesületekkel együttműködve.
Alacsony a szűréseken való részvétel.	Mozgó szűrő állomások Irányított szállításhoz támogatás felkutatása.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	103	126	81,75%

2016	102	120	85,00%
2017	105	128	82,03%
2018	105	120	87,50%
2019	105	120	87,50%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index a lakosok arányát vizsgálja a 0-14 év közötti lakossághoz viszonyítva. A 65 év feletti lakosok százalékos aránya folyamatosan nő. A demográfiai szerkezet előregedő, összhangban az országos átlaggal, az aktívkorú népességre egyre több időskorú eltartott jut. Generációjuk aktív időszakában a nyugdíj, nyugdíjszerű ellátások még megfelelően biztosítottak voltak, az öngondoskodásra még nem voltak felkészítve/rákényszerülve. Az általános gazdasági helyzet eredményeként ellátásuk mértéke nem tud megfelelő mértékben emelkedni. Jövedelmi helyzetük, főképpen az egyedülállók esetében, elmarad a biztos megélhetéshez szükséges szinttől. Anyagi támogatásra családjuktól nem, vagy csak kis mértékben számíthatnak, mivel azok egzisztenciális helyzete az utóbbi időben romlott.

A 6.1.1. számú táblázatból kitűnik, hogy a nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma csökken, ami abból is következhet, hogy emelkedett a nyugdíjkorhatár. Hiszen nem jellemző, hogy az idős emberek elköltöztek volna a faluból. Ha összevetjük a táblánkat a 3.2.3. számú, munkanélküliséggel foglalkozó adattábla tartalmával, akkor azt láthatjuk, hogy a munkanélküliek száma emelkedett, míg a nyugdíjasoké csökkent.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	58	139	197
2016	59	130	189
2017	58	125	183
2018	59	117	176
2019	60	111	171
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	2	1	33	97	n.a.	7	n.a.
2016	2	n.a.	33	95	n.a.	5	n.a.
2017	2	n.a.	33	91	n.a.	5	n.a.
2018	2	n.a.	33	86	1	4	1
2019	3	n.a.	32	81	n.a.	4	1
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Háromfán nem jellemző, hogy nyugdíjkorhatárt betöltött emberek a nyugdíjkorhatár betöltése után is tovább dolgoznának. Ez betudható annak, hogy a környéken kevés a munkalehetőség, az idősebb emberek iskolai végzettségi szintje alacsony. Akkor lenne esélyük a munkaerő piacon nyugdíjba vonulás után dolgozni, ha valamilyen speciális tudással rendelkeznének. Önkéntes munkába szívesen részt vesznek, nem csak saját szerveződésben, hanem az egyház keretein belül is.

Az aktív bekapcsolódásuk a közéletbe főképpen önkéntes munkából adódik. Ezenkívül, jellemző még az idős korosztályra a családon belül végzett munka, a kertművelés, háztartási és házkörüli munka, és az unokákkal való foglalkozás.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A tevékeny időskor programlehetőségei (foglalkoztatási program, kifejezetten számukra indított képzések, stb.) a településen nem állnak rendelkezésre. Ezek a lehetőségek pedig segítenék a jó mentális állapot minél további fennmaradását, a jó közérzet kialakítását, fenntartását (társaságba járás, új ismeretek megszerzése, stb.). A nyugdíjasok foglalkoztatási lehetőségeit figyelembe véve jellemző, hogy a munkaadók a munkavállalókat az életkor előrehaladtával egyre kevésbé alkalmazzák. A nyugdíjasok egy része jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítene munkahelyet, végezne valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az időskori népességben rejlő lehetőségek kiaknázása sürgető társadalmi kihívássá vált az elmúlt években. Az Európai Unióban az 55 és 64 év közöttiek foglalkoztatási rátája majdnem elérte az 50 százalékot 2011-ben, míg hazánkban az idősebb korosztály mindössze 36 százaléka aktív munkavállaló. Drasztikus csökkenő tendencia figyelhető meg továbbá Magyarországon: az 55-59 közöttiek 54 százaléka, míg a 60-64-es korosztály pusztán 14 százaléka tartozik a foglalkoztatottak táborába.

Hazai viszonylatban jellemző, hogy a vállalkozások, intézmények nem aknázzák ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát. A korosodó munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi és mentális állapotból, valamint a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen		66	86	95	86	88
41-45 év (TS 042)	Fő	7	5	7	8	11	n.a.
	%	10,61%	5,81%	7,37%	9,30%	12,50%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	7	8	9	8	7	n.a.
	%	10,61%	9,30%	9,47%	9,30%	7,95%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	8	6	7	4	7	n.a.

	%	12,12%	6,98%	7,37%	4,65%	7,95%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	7	14	13	11	14	n.a.
	%	10,61%	16,28%	13,68%	12,79%	15,91%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	5	6	11	9	n.a.
	%	3,03%	5,81%	6,32%	12,79%	10,23%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatban látható, hogy a regisztrált munkanélküliek számán belül az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma nem jelenik meg kiemelkedően magas arányban, ennek ellenére a számuk 2015 óta folyamatosan növekszik. Ugyanez a tendencia figyelhető meg a tartós munkanélküliek számához viszonyított 55 év feletti tartós munkanélküliek száma esetében is. Jellemző erre a korosztályra, hogy jelentős hányaduk – ha van lehetősége rá – inkább a „leszállékolást” választja, mint a kilátástalan munkahelykeresést, vagy a segélyezési rendszert. A foglalkoztatást, az elhelyezkedést pályázatokkal, foglalkoztatást elősegítő programokkal lehetne ösztönözni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások minden állampolgár részére biztosítottak.

Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának, és emellett még támogatja az idősök szerveződéseit, például az Ezüstévek Nyugdíjas Klubot.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idősorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	103	14	16	38
2016	102	18	19	36
2017	105	16	19	35
2018	105	n.a.	18	44
2019	105	n.a.	16	43
2020	-	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Idősellátás és szociális gondoskodás a Háromfán kielégítően működik. A házi segítségnyújtás az idős ember otthonában segíti elő az önálló életvitel fenntartását.

Egészségügyi alapellátás jól szervezett. Az idősorúak nagy része gondozás alatt áll, mivel mozgásukban korlátozottak, így a házi orvos rendszeresen otthonukban látogatja, ellenőrzi őket. Szakorvosi ellátásban Nagyatádon, vagy Kaposváron részesülhetnek. A szakellátáshoz való hozzájutás az idősebb emberek számára főként a közlekedés miatt kissé nehézkes. Intézményi keretek közt az idősök nappali, vagy bentlakásos ellátása Háromfa községben nem megoldott. Igény esetén a házi segítségnyújtás számukra az egyetlen lehetőség.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat a településen biztosítja a kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A Művelődési Ház ad otthont a civil szervezetek rendezvényeinek, önkormányzati rendezvényeknek. Háromfa községben az idősebb emberek, főleg a téli hónapokban, szívesen látogatják a könyvtárt is. A Háromfai Dalnokok, az Ezüstévek Nyugdíjas Klub őrzi a község hagyományait és népviseletét, aktívan részt vállalnak rendezvényeink lebonyolításában a jeles ünnepek, falunap, idősek napja, szüreti felvonulás rendezvények alkalmával.

c) idősek informatikai jártassága;

A településen készített felmérés, (kis elemszáma miatt nem reprezentatív, általánosításokra nem alkalmas) adataiból megállapítható, hogy az idősebb korosztályban a számítógépet és internetet használni tudók aránya nagyon alacsony. A megkérdezések alapján megállapítható, hogy az idős emberek közül kevesen tudják használni a számítógépet, így az internetet is, tehát nem rendelkeznek informatikai alapismeretekkel. A számítógépet nem használóknál igény sem mutatkozott az informatika alapjainak elsajátítására. Az idősebb korosztályban a számítógépet használók számát ismertető, képzések szervezésével lehetne javítani

d) a generációk közötti programok.

Háromfa településen 2021 évben sor került pályázat keretében szervezett generációk közötti programok megvalósítására. A program keretén belül a fiatal korosztály együtt süthetett az idősebb korosztállyal pogácsát a kemencében, megtanulhatták, a hímzés, horgolás, valamint a stoppolás rejtelmét.

A programról mind a fiatal, mind az idősebb korosztály jó emlékekkel tért haza.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Háromfa községben kifejezetten az idősek igényeinek kielégítésére szolgáló programok csak nagyon ritkán szerveződnek. Feladatként jelentkezik az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalomszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.; védőoltások beadására (pl.: influenza ellen). Fontosak az idősödő és az idős korosztály számára az életmód tanácsadások, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód megismerésére, valamint nagyban hozzájárulnak a testi és lelki egészség megőrzéséhez. Az egészségügyi témájú tanácsadás történhet személyesen is, csoportos ülések keretében, vagy írásos tájékoztató formában, amelynek terjesztésében a házi orvos és szociális a házi gondozó is segítséget tud nyújtani.

Hatékonyan lehetne például a rendőrség által tartandó figyelemfelkeltő előadás, vagy írásos tájékoztatófüzet készítése és a célszemélyek részére való eljuttatás, amely a trükkös lopásokra, csalásokra, erőszakos cselekményekre hívja fel a figyelmet, a rendőrök tanácsokat adhatnak az idősek számára, ezek elkerülésére.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élő idős emberek aránya, amelyen belül főként a nők száma jelentős.	Idősek ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, esetlegesen önkéntes munkaerő bevonása, pl. civil szervezeteken, iskolákon keresztül. Aktivitást segítő programok szervezése. Figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.
Elmagányosodás lehetősége.	Az elmagányosodás lehetősége érdekében aktivitást megőrző programok szervezése.
Magasabb számban előfordulhat a megbetegedések	Időskori prevenciós szemlélet erősítése., előadások,

száma.	szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével.
Gyakoribb az idősök áldozattá válása.	Áldozattá válás megelőzését célzó programok szervezése a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek.
Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártasággal, ismeretekkel.	Számítástechnika oktatása, megismertetése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A településen fogyatékkal élő emberek nyugdíjszerű ellátásban részesülnek. Ismereteink szerint nem vesznek részt foglalkoztatásban.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	20	31	51
2016	22	28	50
2017	22	27	49
2018	22	25	47
2019	24	24	48
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nem releváns.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem releváns.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Háromfán kis számban ugyan, de látás, mozgásszervi, valamint értelmi fogyatékkal élők is laknak. Pontos számuk adatok hiányában nem ismert. Helyi, fogyatékosokkal foglalkozó intézmény nincs. Valamennyien támogató, szeretetteljes családi környezetben élnek, ahol megfelelő gondozásuk, ellátásuk a családtagok által biztosított, önálló életvitelre többségük képes. Külső személy segítségét ritkán igénylik, igyekeznek ezt családon belül megoldani.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékkal élők pénzbeli és természetbeni ellátásáról nem áll rendelkezésre adat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Háromfán kis számban, látás, mozgásszervi és értelmi fogyatékkal élők is laknak. Helyi, fogyatékosokkal foglalkozó intézmény nincs. Az egészségügyi ellátást a helyi orvosi rendelőben végzik, továbbá a speciális egészségügyi és rehabilitációs vizsgálatokat, kezeléseket legközelebb Nagyatád településen van lehetőség kérni.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartására az önkormányzat figyelmet fordít. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer. A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése - anyagi forrás híján - nem tökéletes. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Településünkön a polgármesteri hivatal, valamint a könyvtár, infokommunikációs akadálymentesítése eddig még nem történt meg. A mozgásukban korlátozott emberek rámpa segítségével juthatnak be az épületekbe

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Nem áll rendelkezésre adat

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Háromfán folyamatosan újítjuk fel az elhasznált járdahálózatot, ami az akadálymentesítési szempontok figyelembe vételével történik.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Községünkben nem üzemel fogyatékosok nappali intézménye. Speciális közlekedési megoldások kialakítására eddig helyi igény nem mutatkozott, de a lehetőségekhez képest az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszótérek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem releváns.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem áll rendelkezésre ilyen adat.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem áll rendelkezésre ilyen adat.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Saját lakást használó fogyatékos személyek felmérése, lakások és azok környezetének felmérése, szükség esetén akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával.	A célcsoport feltérképezése, bevonva ebbe felmérésbe a védőnőt, háziorvost, családsegítőt, hogy képet kapjunk helyzetükről.
Nem valósult meg az intézmények fizikai akadálymentesítése.	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges akadálymentesítési feladatok összeírása, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.
Az infokommunikációs akadálymentesítés hiánya.	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges akadálymentesítési feladatok összeírása, külső források bevonásával komplex infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen semmiféle közterületi játszótér nincs.	Pályázat benyújtása játszótér kialakítására.
Az önkormányzati fenntartású épületek nem megfelelő állapotúak.	Pályázat benyújtása a kirendeltség épületének felújítására.
A településen lévő Művelődési Ház épülete felújításra szorul.	Pályázat benyújtása a Művelődési Ház épületének felújítására.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Háromfán a jogszabályok által előírt kötelezően ellátandó szolgáltatásokon és intézményeken túl szerepet kapnak a civil és egyházi szervezetek, csoportok lakosokat érintő tevékenységei. A településen szinte kizárólag katolikus vallású emberek élnek. Az egyházközösség saját templommal rendelkezik. Az egyház jó kapcsolatot ápol az Önkormányzattal, intézményekkel. Az Önkormányzat lehetőségétől függően évről évre humán és anyagi támogatást nyújt a templom épületek felújításához, építéséhez, infrastrukturális fejlesztéséhez stb...

A lakosság számához viszonyítva kevés a hitüket rendszeresen gyakorló lakosok száma.

Az együttélés a gyülekezeti programokon megvalósul, amelyekben a település sokféle társadalmi csoportja képviselteti magát.

A lakosság, hitének gyakorlásán túl további közösségi rendezvényeken, programokon, szűrőnapokon, sportrendezvényeken stb... vehet részt. A különféle rendezvények a Háromfai Dalnokok, a Háromféri Egyesület, az Ezüstévek Nyugdíjas Klub, valamint az Önkormányzat szervezésében valósulnak meg.

Az említett intézmények és szervezetek a település különböző életkorú lakosságának biztosítanak tartalmas programokat, Az elmúlt években egyre kevesebben élnek ezekkel a lehetőséggel. A szervezők érdektelenségről, és a mai gazdasági helyzetnek megfelelő anyagi problémák miatti létszám visszaeséről számolnak be.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az esélyegyenlőségi célcsoportok érdekében végzett, a szektorok közötti közös munka inkább eseti jellegű. Állandó fórum nincs a felek számára. Amennyiben igény mutatkozik a folyamatos közös munkára, úgy közösen kidolgozhatják az együttműködés részleteit.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A térség önkormányzatai közös feladatellátást folytatnak bizonyos területeken a Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása keretében. Bár a közösen ellátott feladatok száma, az ellátás módja 2013-tól átalakult, az együttműködés alapjai adottak egy esélyegyenlőséggel kapcsolatos együttműködéshez.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Háromfa községben a Roma Nemzetiségi Önkormányzat minden évben különböző módon segít, támogatja a helyben lakó családokat, gyermekeket, Mikulás nap alkalmával csomaggal lepte meg a gyermekeket, a rászorulóknak pedig egységes élelmiszercsomagot állított össze, melyet a lakók és a családok nagy örömmel fogadtak, hiszen nagy segítség ez nekik a mindennapokban.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Nincs adat.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs adat.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett polgármester, családsegítő, védőnő, iskola, óvoda, illetve egyéb partnerek bevonása a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésekor főként az adatgyűjtés során lettek bevonva. Az adatszolgáltatás mellett megtették javaslataikat, észrevételeiket, melyeket a program készítése során beépítettünk az intézkedések közé.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi program, elkészülte után nyilvánosságra kerül. A megfogalmazott intézkedések megvalósulását így mind a célcsoportok, mind a lakosság nyomon tudja követni. Az közös önkormányzati hivatal esélyegyenlőségi munkatársa felel azért, hogy nyomon kövesse a megvalósulást és tartsa a kapcsolatot a célcsoportok képviselőivel. Fogadja észrevételeiket, esetleges újonnan felmerült javaslataikat

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma.	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés.
	----- Magas az alacsonyan képzett munkanélküliek száma.	----- Alacsony képzettségű munkanélküliek számára olyan képzések indítása, amely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít.
	----- Magas a tartós munkanélküliek száma.	----- Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, kijánlásuk a munkáltatók felé.
	----- Kevés, vagy nincs helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrőprogram.	----- Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi szakemberek segítségével.
	----- Nincs piacképes tudást biztosító képzési program.	----- A romák, és mélyszegénységben élő munkanélküliek számára olyan képzések indítása, mely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít, a felnőttképzésben való részvétel ösztönzése, szervezésben a munkaügyi központtal, valamint a TKKI Pécsi Igazgatóságával történő együttműködés.
	----- Nincs pontos adat a mélyszegénységben élők számáról.	----- Mélyszegénységre vonatkozó adatgyűjtés, helyzetfeltárás, az eredmény tükrében pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, biztosítása.

Gyermekek	<p>Az önkormányzat becsült adatai alapján magas a mélyszegénységben élő gyermekek száma.</p> <p>-----</p> <p>Magas a HH/HHH –s gyermekek száma a településen.</p>	<p>Helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségek feltárása.</p> <p>-----</p> <p>Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése.</p>
Idősek	<p>Magas az egyedül élő idős emberek arány, amelyen belül főként a nők száma jelentős.</p> <p>-----</p> <p>Elmagányosodás lehetősége.</p> <p>-----</p> <p>Magasabb számban előfordulhat a megbetegedések száma.</p> <p>-----</p> <p>Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel.</p> <p>-----</p> <p>Gyakoribb az idősek áldozattá válása.</p>	<p>Magányos idősök ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, önkéntes munkaerő bevonása, pl. civil szervezeteken, iskolákon keresztül. Aktivitást segítő programok szervezése. Számítástechnikai ismeretek oktatása, szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.</p> <p>-----</p> <p>Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése.</p> <p>-----</p> <p>Időskori prevenciós szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével.</p> <p>-----</p> <p>Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, számítógép használatának segítése.</p> <p>-----</p> <p>Áldozattá válás megelőzését célzó programok folytatása a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek oktatása.</p>
Nők	<p>Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli.</p> <p>-----</p> <p>Kisgyermekes anyák munkaerő piaci részvételének alacsony aktivitása</p>	<p>Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.</p> <p>-----</p> <p>- Óvodai férőhelyek a gyermek 3 éves korától való igénybevétele, nyitva tartás tágítása, nyári ügyelet megszervezése - családi napközi működtetése, önkormányzati –nem piac jellegű- családi napközi létrehozása - nem fizetős iskolai nyári ügyelet bevezetése.</p>

	<p>-----</p> <p>Kevés a családbarát munkahelyi megoldás.</p> <p>-----</p> <p>Kevés a célzott egészségügyi szűrőprogram.</p>	<p>-----</p> <p>Családbarát munkahelyek kialakítása, a lehetséges kedvezmények összeírása.</p> <p>-----</p> <p>Egészségmegőrző szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása háziorvossal, civil egyesületekkel együttműködve</p>
Fogyatékkal élők	<p>Adathiány, a településen élő fogyatékosok számáról.</p> <p>-----</p> <p>Nem valósult meg az intézmények fizikai akadálymentesítése</p>	<p>Saját lakást használó fogyatékos személyek, lakáskörülményeinek felmérése, szükség esetén akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával.</p> <p>-----</p> <p>Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges akadálymentesítési feladatok összeírása, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.</p>
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák helyi társadalmunkba történő integrálása megvalósul és az őket támogató programok sikeresek lesznek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életszínvonala növekedjen, amihez elengedhetetlen munkába állásuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek értelmi, érzelmi, testi fejlődéséhez a megfelelő körülmények megteremtését, az esélyegyenlőségük biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek jó testi és mentális állapotának fenntartásához szükséges, tevékeny, életkoruknak megfelelő aktivitást adó lehetőségek biztosítását.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családban és a munkahelyen betöltendő szerepét támogató intézkedések megszervezését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz, középületekhez, információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Település szintű probléma

I.

A	Intézkedés címe:	Közterületi játszótér fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen semmiféle közterületi játszótér nincs.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Olyan egy vagy több játszótér kialakítása, építése a településen, ahol az azt igénybe vevők biztonságos körülmények között használhatják a játszó eszközöket.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Lehetőség szerint pályázat benyújtása a játszótér, játszóterek kialakítására.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester,
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Módszertani előkészítés: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Játszótér, játszóterek mennyisége.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A játszótér fenntarthatóságát a felhasználók száma indokolja.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

II.

A	Intézkedés címe:	A Lábodi KÖH Háromfai Kirendeltségének energetikai korszerűsítése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az önkormányzati fenntartású középületek nem megfelelő állapotúak, amely gátolja a lakosság megfelelő színvonalú szolgáltatásokhoz való hozzáférését.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A Kirendeltség által nyújtott szolgáltatások megfelelő színvonalú biztosítása a lakosság részére.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Lehetőség szerint pályázat benyújtása a Kirendeltség kialakítására.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester,
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Módszertani előkészítés: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A felújított középületek mennyisége.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A hivatal fenntarthatóságát az általa nyújtott szolgáltatások színvonala határozza meg.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

III.

A	Intézkedés címe:	A Művelődési Ház energetikai korszerűsítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen lévő művelődési ház épülete felújításra (homlokzat, lábazat, szigetelés, fűtőkorszerűsítés) szorul.

C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A Művelődési Ház által nyújtott szolgáltatások megfelelő színvonalú biztosítása a lakosság részére.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Lehetőség szerint pályázat benyújtása a Művelődési Ház kialakítására.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester,
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Módszertani előkészítés: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A felújított középületek mennyisége.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A Művelődési Ház fenntarthatóságát az általa nyújtott szolgáltatások színvonala határozza meg.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

Romák/Mélyszegénységben élők:

I.

A	Intézkedés címe:	Szakmai képzés szervezése, 8 általános iskolai végzettség megszerzésének lehetősége, képzési programok kialakításában való együttműködés.
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A 8 általános iskolai végzettség megszerzéséhez feltételek biztosítása, az érdeklődés felkeltése, a végzettség megszerzésének ösztönzése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai	

	dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Roma Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Lehetséges célcsoportok feltérképezése, a képzés megszervezése. Az eredmények kiértékelése.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester, Résztevők: roma nemzetiségi önkormányzat, munkaügyi hivatal Partnerek: roma nemzetiségi önkormányzat, munkaügyi hivatal, munkáltatók képviselői.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Módszertani előkészítés: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre. Eredményességi mutatók: szervezett képzések száma; képzésre beiratkozottak száma; képzést eredményesen elvégzők száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot a munkaerő-piacon való tartós jelenlét biztosítja.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

II.

A	Intézkedés címe:	Alacsony képzettségű munkanélküliek részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít.
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas az alacsonyan képzett munkanélküliek száma.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Munkaerőpiacon történő elhelyezkedés segítése, elhelyezkedésre való hajlandóság ösztönzése. Cél a minél hosszabb időre történő elhelyezkedés segítése. Hosszú távon tudatosítani szükséges a foglalkoztatásban való részvétel fontosságát.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	

E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Roma Stratégia.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Képzési programok szervezése, eredmények értékelése.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester, Résztevők: munkaügyi hivatal, munkáltatók Partnerek: roma nemzetiségi önkormányzatok
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Módszertani előkészítés: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Valamely képzési formába belépők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; képzést követően a munkaerő piacon elhelyezkedettek száma; munkába állást követő 1 éven túli foglalkoztatás mértéke.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az intézkedés fenntartható, ha az érintettek részt vesznek a képzésen.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

III.

A	Intézkedés címe:	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, kiajánlásuk a munkáltatók felé.
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas a tartós munkanélküliek száma.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A tartósan munkanélküli személyek foglalkoztatásának biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Roma Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Kedvezményes foglalkoztatási lehetőségek összesítése, munkáltatókkal történő egyeztetése, eredmények kiértékelése
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester, Résztevők: munkaügyi hivatal Partnerek: munkaügyi hivatal
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.

I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés akkor fenntartható, ha a munkáltatók motiváltak a feltérképezett foglalkoztatási eszközök alkalmazásában, eredményesnek, hatékonyak tartják. Eredményességi mutatók: munkáltatói egyeztetések száma; valamely foglalkoztatási eszközt bevezető/alkalmazó munkáltatók száma; a foglalkoztatási eszközöknek köszönhetően alkalmazott munkavállalók száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot a munkáltatók részéről a magasabb részvételi hajlandóság és az intézkedés anyagi támogatása biztosítja.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

IV.

A	Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi szakemberek segítségével.
B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés, vagy nincs helyi kezdeményezésű egészségügyi szűrőprogram.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Mélyszegénységben élők csoportja számára átfogó egészségügyi szűrőrendszer kialakítása, megfelelő időbeli rendszerességgel. Szűréseken való részvétel, vagyis a megelőzés fontosságának tudatosítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Roma Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Szűrőprogram rendszerének kidolgozása; részvétel dokumentálása.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, Kórház és Rendelőintézet Partnerek: Háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, Vöröskereszt, Kórház és Rendelőintézet
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kialakított szűrőprogram rendszer; szűréseken részt vevők száma. Az intézkedés akkor eredményes és fenntartható, ha a szűrőprogramot a célcsoport elfogadja, sikerül szemléletváltást elérni a témában, és az önálló

		életvitelbe is át tudnak ültetni egészségmegőrző tevékenységeket
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az intézkedés fenntartható, ha az érintettek részt vesznek a szűréseken.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

V.

A	Intézkedés címe:	A romák, és mélyszegénységben élő munkanélküliek számára olyan képzések indítása, mely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít, a felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, szervezésben a munkaügyi központtal.
B	Feltárt probléma megnevezése	Nincs piacképes tudást biztosító képzési program
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A piacképes tudás megszerzésével a munkaerőpiacon való tartós elhelyezkedés biztosítása, ezáltal a tartós munkanélküliség csökkentése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Roma Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Hiányszakmák feltárása, hozzá kapcsolódó képzések szervezése a érintett partnerekkel való együttműködésben. Képzésen résztvevők részvételre való ösztönzése, motiválása. Eredmények kiértékelése.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: polgármester, munkaügyi hivatal Partnerek: munkaügyi hivatal
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Indított képzések száma, képzésen résztvevők száma, képzést eredményesen elvégzők száma, a képzés révén elhelyezkedettek száma. Az intézkedés eredményes, ha megfelelő a képzésen való részvételi hajlandóság
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások.
K	Az intézkedés eredményeinek	Alacsony részvételi hajlandóság. Potenciális képzésre jelentkezők ösztönzése, motiválása.

	fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

VI.

A	Intézkedés címe:	Mélyszegénységre vonatkozó adatgyűjtés, helyzetfeltárás, az eredmény tükrében pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, biztosítása.
B	Feltárt probléma megnevezése	Nincs pontos adat a mélyszegénységben élők számáról
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon: a felmérés előkészítése. Középtávon a felmérés megvalósulása, adatok feldolgozása. Hosszú távon: az eredményekre alapozva életviteli tanácsadás, támogató intézkedések kidolgozása, célcsoport életkörülményeinek nyomon követése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Roma Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A lehetséges célcsoportok feltérképezése, a házi orvos, a családsegítő szolgálat és a védőnői szolgálat segítségével. A célcsoport személyes felkeresése, adatgyűjtés, adatok feldolgozása.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, házi orvosi szolgálat, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat Partnerek: Házi orvosi szolgálat, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre, határidőre megvalósul egy olyan adatbázis, melynek segítségével az érintett személyek, családok helyzetéről pontos képet kaphatnak a szakemberek, folyamatos kapcsolattartással nyomon követhető helyzetük. A célcsoport tagjai önálló tevékenységeket végeznek helyzetük javítása érdekében.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Alacsony részvételi hajlandóság a felmérésben. A kockázat csökkentés eszköze lehet a célcsoportot ismerő, velük kapcsolatban állók (pl. családgondozó, védőnő) bevonása a felmérésbe.

L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	
---	---	--

Gyermekek:

I.

A	Intézkedés címe:	Helyzetfeltárás, lakhatási körülmények megismerése, felmérése, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése (kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségek feltárása.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az önkormányzat becsült adatai alapján magas a mélyszegénységben élő gyermekek száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon: a felmérés előkészítése. Középtávon a felmérés megvalósulása, adatok feldolgozása. Hosszú távon: az eredményekre alapozva életviteli tanácsadás, támogató intézkedések kidolgozása, célcsoport életkörülményeinek nyomon követése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Felmérés elkészítése
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, háziorvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat Partnerek: Háziorvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Elkészült felmérés. Az intézkedés akkor eredményes, ha határidőre megvalósul egy olyan adatbázis, melynek segítségével az érintett családok helyzetéről pontos képet kaphatnak a szakemberek, folyamatos kapcsolattartással nyomon követhető helyzetük. A célcsoport tagjai (akár kis segítséggel) önálló tevékenységeket végeznek helyzetük javítása érdekében.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az érintett családok részéről az együttműködés kialakítása.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben	

	megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	
--	---	--

II.

A	Intézkedés címe:	Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az önkormányzat adatai alapján magas a HH/HHH gyermekek száma a településen
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, képzések/átképzések a szülők számára, munkavállalás ösztönzése, szociális hátrányok kompenzálása, a HH/HHH helyzetű gyermekek esélynövelésére irányuló differenciált fejlesztés, továbbtanulási esélyek növelése, továbbtanuláshoz szükséges készségek, képességek, kompetenciák fejlesztése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés elkészítése, adatok kiértékelése, intézkedési terv kidolgozása.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, házi orvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat Partnerek: Házi orvos, védőnői szolgálat, családsegítő szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Elkészült felmérés, kidolgozott intézkedési tervek száma, a célcsoport intézkedések által érintett tagjainak száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a célcsoport tagjait megfelelően sikerül motiválni a részvételre, általános szemléletformálást sikerül elérni életszemléletükben
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot az alapos, mindenre kiterjedő helyzetfelmérés, a célcsoporttal napi kapcsolatban álló segítők bevonás a megvalósításba.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

Idősek:

I.

A	Intézkedés címe:	Magányos idősek ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, önkéntes munkaerő bevonása, pl. civil szervezeteken, iskolákon keresztül. Aktivitást segítő programok szervezése. Számítástechnikai ismeretek oktatása, szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas az egyedül élő idős emberek aránya, amelyen belül főként a nők száma jelentős.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A magányosan élő idős emberek feltérképezése, önkéntesek (pl. diákok) további bevonása az idősek segítésére. Számítógépes ismeretek nyújtásához kapcsolódó képzés szervezése, szükséges előadások nyújtása. Közösségszervezés és -fejlesztés, igényfelméréseket követően esetleg szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Idős emberek szociális ellátásába önkéntesek, civil segítők bevonása; idősek számára is el- és befogadható programok kialakítása; érdeklődési körökhöz kapcsolódó képzés, előadás szervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, háziorvos, családsegítő szolgálat, civil szervezetek, önkéntesek Partnerek: Háziorvos, családsegítő szolgálat, civil szervezetek, önkéntesek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Ellátásba bevont önkéntesek száma; új ellátási formába bevont ellátottak száma; idősek számára kidolgozott programok száma; programokon részt vevők száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha az ellátottak elégedettek vele, az önkéntesek hozzáállása megfelelő; a kidolgozott programok kedveltek a részt vevők körében, szívesen vesznek részt rajtuk.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot a több önkéntes és a megfelelő kidolgozás biztosítja.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

II.

A	Intézkedés címe:	Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Elmagányosodás lehetősége az idős, egyedül élő emberek körében.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az elmagányosodás lehetőségének megszüntetése, csökkentése. A tevékenység megvalósításába szükséges partnerek bevonása. Programok szervezése a szabadidő tevékeny eltöltése céljából.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek feltérképezése a megfelelő partnereke bevonásával. A feltérképezést követően partnerek bevonásával programok szervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Részvevők: Polgármester, családsegítő szolgálat, oktatási intézmény, civil szervezetek Partnerek: Családsegítő szolgálat oktatási intézmény, civil szervezetek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek száma. A feltérképezésükbe bevont partnerek száma. A programok szervezésébe bevont partnerek száma. Programok száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot az érdekeltség biztosítja.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

III.

A	Intézkedés címe:	Időskori prevenciós szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével.
B	Feltárt probléma megnevezése	Idős korban nő a megbetegedések száma.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Korcsoport specifikus egészségügyi szűrések, előadások szervezése, a szükséges partnerek bevonásával (házi orvos, civil szervezetek, stb.) .

D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Előadások és szűrővizsgálatok szervezése és az idős emberek részvételének ösztönzése.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, házi orvos, önkéntesek, egészségügyi intézmények, civil szervezetek Partnerek: Házi orvos, önkéntesek, egészségügyi intézmények, civil szervezetek.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Előadások, szűrővizsgálatok száma. Az előadásokon és szűrővizsgálatokon résztvevő idős emberek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot az idős emberek érdeklődése az előadásokon és szűrővizsgálatokon való részvétel biztosítja.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

IV.

A	Intézkedés címe:	Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, számítógép használatának segítése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősekre jellemző, hogy nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Számítástechnikai ismereteket nyújtó képzés szervezése, önkéntesek bevonása a tevékenység megvalósításába. Az idős emberek ösztönzése a képzésen való részvételre. A szükséges partnerek (képzők) bevonása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A szükséges partnerek segítségével a képzés megszervezése. Önkéntes diákok, személyek bevonása a tevékenység megvalósításába. A képzés lebonyolítása. Az eredmények kiértékelése.

G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, önkéntesek, oktatási intézmények, civil szervezetek. Partnerek: Önkéntesek, oktatási intézmények, civil szervezetek.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés akkor eredményes, ha a képzés szervezésében közreműködő partnerek száma, a képzésben közreműködő önkéntesek száma, képzésen résztvevő idős emberek száma megfelelő, valamint a képzést eredményesen elvégzők száma is megfelelő.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot biztosítja a nyitottság és az érdekeltség miatti magas számú idős ember részvétele a képzésen.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

V.

A	Intézkedés címe:	Áldozattá válás megelőzését célzó programok szervezése a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek.
B	Feltárt probléma megnevezése	Gyakoribb az idős emberek áldozattá válása.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idős emberek tájékoztatása a rájuk leselkedő veszélyekről. Az intézkedés megvalósításához szükséges partnerek bevonása. A bűncselekmények számának csökkentése. Szórányanyagok készítése, terjesztése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Tájékoztató előadások szervezése A szükséges partnerek bevonása (.pl. Rendőrség). Az előadások lebonyolítása. Szórányanyagok készítése.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, családsegítő szolgálat, rendőrség, civil szervezetek. Partnerek: Családsegítő szolgálat, rendőrség, civil szervezetek.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.

I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításába bevont partnerek száma. Az előadások száma. A szóróanyagok száma. Az előadások résztvevő idős emberek száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot biztosítja a nyitottság és az érdekeltség miatti magas számú idős ember részvétele az előadásokon.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

Nők:

I.

A	Intézkedés címe:	Kifejezetten nők számára indított átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.
B	Feltárt probléma megnevezése	Sok a szakképzett, de nem piacképes tudással rendelkező női munkanélküli.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Nők számára indított képzési programokkal olyan hasznosítható tudás megszerzése, mely biztosítja az elhelyezkedés lehetőségét. Cél, hogy a (tartósan) munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Hiányszakmák feltérképezése, képzések feltételrendszerének kidolgozása.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, munkaügyi hivatal Partnerek: Munkaügyi hivatal
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szervezett képzések száma; képzésen részt vevők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; munkaerőpiacon elhelyezkedettek száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha sikerül olyan képzési modellt kidolgozni, mely hosszútávon alkalmazható, és biztosítja a munkalehetőséget a résztvevők számára.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások

K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot biztosítja a nyitottság és az érdekeltség, a megfelelő képzési modell és pályázati forrás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

II.

A	Intézkedés címe:	Óvodai férőhelyek a gyermek 3 éves korától való igénybevétele, nyitva tartás tágítása, nyári ügyelet megszervezése, nem fizetős iskolai nyári ügyelet bevezetése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Kisgyermekes anyák munkaerő piaci részvételének alacsony aktivitása.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon: Kisgyermekes anyák meggyőzése, hogy 3 éves kortól vegyék igénybe az óvodai szolgáltatást. Középtávon: Az óvoda vezetőinek meggyőzése, hogy nyáron is legyen nyitva az intézmény, valamint, hogy rugalmas – ügyeleti nyitva tartás legyen biztosítva. Az iskolákban legyen nyári táborjellegű gyermekfelügyelet biztosítva. Hosszútávon a cél, hogy a gyermekeket nevelő munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, lehetőségek feltérképezése, pályázati lehetőségek keresése
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: óvoda, iskola Partnerek: óvoda, iskola
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A három éves korban óvodába íratott gyermekek számának emelkedése. A rugalmas és a szünidei nyitva tartást igénybevevők száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha az családok elégedettek vele, az intézmények hozzáállása megfelelő; a kidolgozott nyári programok kedveltek a résztvevők körében
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot az érdekeltség és az anyagi forrás biztosítja.

L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	
---	---	--

III.

A	Intézkedés címe:	Családbarát munkahelyek kialakítása, a lehetséges kedvezmények összeírása.
B	Feltárt probléma megnevezése	Jelenleg kevés családbarát munkahelyi intézkedés elérhető, nem általános ezek alkalmazása.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Általános cél, hogy a munkába visszatérő anyák számára biztosítottak, elérhetőek legyenek olyan szolgáltatások, melyek a munkavállalói és az anya szerepet könnyebben össze tudják egyeztetni. Rövidtávon össze kell foglalni ezeket a lehetséges intézkedéseket, alkalmazási lehetőségeikről tájékoztatni kell a munkáltatókat. Hosszú távon az alkalmazásoknak be kell épülniük a mindennapi életbe.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igényfelmérés, lehetőségek feltérképezése, pályázati lehetőségek keresése, munkáltatók tájékoztatása, eddigi tapasztalatok megosztása; módszertani kidolgozásban segítségnyújtás a munkáltatók részére.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, munkaügyi hivatal, munkavállalók, munkáltatók Partnerek: Munkaügyi hivatal, munkavállalók, munkáltatók.
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés eredményes, ha a munkáltatók hajlandóságot mutatnak az intézkedések bevezetésére, hosszú távon pedig teljesen hétköznapivá, természetessé válik alkalmazásuk.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot a munkáltatók segítőkészsége biztosítja.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

IV.

A	Intézkedés címe:	Egészségmegőrző szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása háziiorvossal, civil egyesületekkel együttműködve
B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés a célzott egészségügyi szűrőprogram.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Általános szemléletté tenni a betegségekkel kapcsolatos megelőzés fontosságát, a szűrőprogramokon való részvétel ösztönzését.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Szemléletformálást célzó tájékoztató anyagok kidolgozása, szűrőprogramok szervezése magas előfordulású megbetegedésekre, veszélyeztetett korosztályoknak megfelelően.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, háziorvos, védőnői szolgálat, civil szervezetek, Vöröskereszt, Nagyatádi Kórház és Rendelőintézet. Partnerek: Háziorvos, védőnői szolgálat, civil szervezetek, Vöröskereszt, Nagyatádi Kórház és Rendelőintézet
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Megvalósuló szűrőprogramok száma, szűréseken résztvevők száma, feltárt betegségek száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a prevenció szükségessége és fontossága általános szemléletté válik, a megelőzés fontossága előtérbe kerül.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot a szűrésekkel kapcsolatban a „létfontosság” hangsúlyozása biztosítja.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

Fogyatékkal élők:

I.

A	Intézkedés címe:	Saját lakást használó fogyatékos személyek, lakáskörülményeinek felmérése, szükség esetén akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával.
B	Feltárt probléma megnevezése	Adathiány, a településen élő fogyatékosok számáról és körülményeiről.

C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A saját lakást használó fogyatékos személyek életkörülményének felmérésevel, tapasztalatainak felhasználásával, a fogyatékkal élő emberek életvitele önállóbbá válják. A nem megfelelően akadálymentesített saját otthonok akadálymentesítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Felmérés elkészítése. Felmérés eredményei figyelembevételével intézkedési tervek kidolgozása.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: Polgármester, háziorvos, családsegítő szolgálat, civil szervezetek, jegyző Partnerek: Háziorvos, családsegítő szolgálat, civil szervezetek, jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az elkészült felmérés. Intézkedési tervek száma. Fenntartható, támogatottság esetén.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az intézkedés fenntartható, ha az érintettek nyitottak, valamint biztosított az anyagi és humán forrás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

II.

A	Intézkedés címe:	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges akadálymentesítési feladatok összeírása, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítés kivitelezése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Nem valósult meg az intézmények teljes körű fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: polgármester Résztevők: polgármester, jegyző Partnerek: polgármester, jegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Megvalósítás kezdete: 2019. december 31. Megvalósítás: 2024. december 18.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Akadálymentesített közintézmények száma. A kialakított akadálymentes környezet folyamatosan használható fenntartásában, állagmegóvást kell alkalmazni.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az intézkedés fenntartható, ha a pályázati források elegendőek a fejlesztésekre.
L	Önkormányzatok közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Közszerűi játszóterek fejlesztése	A településen semmiféle közszerűi játszóteret nem tartalmaz a település tervdokumentuma.	Olyan egy vagy több játszóteret kell kialakítani, építeni a településen, ahol az az igénybevevők biztonságos körülmények között használhatják a játszó eszközöket.			Lehetőség szerint pályázat benyújtása a játszóterek kialakítására.	Polgármester	2024.12.18.	Játszóterek, játszóterek mennyisége.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	A játszóterek fenntarthatóságát a felhasználók száma indokolja.	
2	A Lábodi KÖH Ház energiatakarékos korszerűsítése	Az önkormányzati fenntartású középületek nem megfelelő állapotuk, amely gátolja a lakosság megfelelő színvonalú szolgáltatásokhoz való hozzáférést.	A Kirendeltség által nyújtott szolgáltatások megfelelő állapotúak, amely gátolja a lakosság megfelelő színvonalú szolgáltatásokhoz való hozzáférést.			Lehetőség szerint pályázat benyújtása a Kirendeltség épületeinek felújítására.	Polgármester	2024.12.18.	A felújított középületek mennyisége.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	A hivatal fenntarthatóságát az általa nyújtott szolgáltatások színvonala határozza meg.	
3	A Művelődési Ház energetikai korszerűsítése	A településen lévő művelődési ház épülete felújításra (homlokzat , és	A Művelődési Ház nyújtott szolgáltatások megfelelő			Lehetőség szerint pályázat benyújtása a	Polgármester	2024.12.18.	A felújított középületek mennyisége.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	A Művelődési Ház fenntarthatóságát az általa nyújtott szolgáltatások,	

									Művelődési Ház épületének felújítására.	Polgármester	2024.12.18.	A felújított belterületi utak, járdák mennyisége.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	támogatások	programok határozatok meg.	
4	A belterületi önkormányzati tulajdonú utak, járdák felújítása	A településen belüli utak, járdák egyes részeit megfélelő állapotúak.	Az utak, járdák felújításával javul a településen belüli gépjármű, személy- és kerékpárforgalom.						Lehetőség szerint pályázat benyújtása az utak, járdák felújítására.	Polgármester	2024.12.18.	A felújított belterületi utak, járdák mennyisége.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	támogatások	A belterületi utak, járdák fenntarthatóságát az általa nyújtott biztonságos használatát határozza meg.	
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége																
1	Szakmai képzés szervezése, általános iskolai végzettség rendelkezők száma	Magas a 8 általános iskolai végzettségű munkanélküliek száma	A 8 általános iskolai végzettségű munkanélküliek száma			Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Roma Stratégia	Lehetséges célcsoportok feltekerzése, a képzés megszervezése. Az eredmények kiértékelése	Polgármester	2024.12.18.	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre. Eredményességi mutatók: szervezett képzések száma; képzésre beiratkozottak száma; képzési eredményesen elvégzők száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre. Eredményességi mutatók: szervezett képzések száma; képzésre beiratkozottak száma; képzési eredményesen elvégzők száma				
2	Alacsony képzettségű munkanélküliek részére olyan képzések indítása, mely a munkaerőpiacon tartós elhelyezkedést biztosít.	Magas az alacsony képzettségű munkanélküliek száma.	Munkaerőpiacon az elhelyezkedés segítésére, elhelyezkedésre való hajlandóság erősítése. Cél a minél hosszabb időre történő elhelyezkedés segítésére. Hosszú távon tudatosítani a szükségességet a foglalkoztatásban való részvétel			Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Roma Stratégia	Képzési programok szervezése, eredmények értékelése	Polgármester	2024.12.18.	Valamely képzési formába belépők száma; képzést eredményesen elvégzők száma; képzést követően a munkaerőpiacon elhelyezkedettek száma; munkába állást követő 1 éven túli	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	Az intézkedés fenntartható, ha az érintettek részt vesznek a képzésen.				

3	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, kijelölésük munkáltatók felé	Magas a tartós munkanélküliek száma.	fontosságát	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Román Stratégia	Kedvezményes foglalkoztatási lehetőségek összehívása, munkáltatók elhelyezkedésére, eredmények kiértékelése	Polgármester	2024.12.18.	Eredményességi mutatók: munkáltatói egyeztetések száma; valamely foglalkoztatási bevezető/alkalmazó munkáltatók száma; a foglalkoztatási eszközöknek köszönhetően alkalmazott munkavállalók száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	A fenntarthatóságot a munkáltatók részéről a magasabb részvételi hajlandóság és az intézkedés anyagi támogatása biztosítja.									
4.	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezési szűrőprogramok szervezése az egészségügyi szakemberek segítségével.	Kéves, vagy nincs helyi kezdeményezési egészségügyi szűrőprogram.	Mélyszegénységben élők számára átfogó egészségügyi szűrőrendszer kialakítása, megfelelő időbeli rendszerességgel. Szűréseken való részvétel, vagyis a megelőzés fontosságának tudatosítása.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Román Stratégia	Szűrőprogram rendszerének kidolgozása; részvétel dokumentálás a.	Polgármester	2024.12.18.	Kialakított szűrőprogram rendszer; szűréseken részt vevők száma.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	Az intézkedés akkor eredményes és fenntartható, ha a szűrőprogramot a célcsoport elfogadja, sikertől szemléletváltást elérni a témában, és az önálló életvitelbe is át tudnak ültetni egészségmegőrző tevékenységeket									
5.	A romák és mélyszegénységben élők munkanélküliek számára olyan képzések indítása, mely munkanélküliek tartós elhelyezkedést biztosít, felmóttképzen való részvétel ösztönzése, szervezésben a	Nincs piacképes tudást biztosító képzési program.	A piacképes tudás megszerzésével a munkanélküliek tartós elhelyezkedés biztosítása, ezáltal a munkanélküliség csökkentése.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Román Stratégia	Hiányszakmák feltárása, hozzákapcsolódó képzések szervezése a partnerekkel való együttműködésben. Képzésen résztvevők részvételre való	Polgármester	2024.12.18.	Indított képzések száma, képzésen résztvevők száma, képzést eredményesen elvégzők száma, a képzés révén elhelyezkedettek száma. Az intézkedés eredményes, ha megfélelő a	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	Alacsony részvételi hajlandóság. Potenciális képzésre jelentkezők ösztönzése, motiválása.									

	munkaügyi központtal.																				
6.	Mélyszegegyesre vonatkozó adatgyűjtés, a helyettesítés, az eredmény tükrében pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, biztosítása	Nincs pontos adat a mélyszegegyességben élők számáról.	Rövidtávon: a felmérés előkészítése. Középtávon felmérés megvalósulása, adatok feldolgozása. Hosszú távon: az eredményekre alapozva életviteli tanácsadás, támogató intézkedések kidolgozása, célcsoport életkörülményeinek nyomon követése.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Új Román Stratégia	A lehetséges célcsoportok feltérképezése, a házi orvos, a családsegítő szolgálat és a védőnői szolgálat segítségével. A célcsoport személyes felkeresése, adatgyűjtés, adatok feldolgozása.	Polgármester	2024.12.18.	Az intézkedés akkor eredményes, ha az érintettek hajlandóságot mutatnak a programban való részvételre, határidőre megvalósul egy olyan adatbázis, melynek segítségével az érintett személyek, családok helyzetéről pontos képet kaphatnak szakemberek, folyamatos kapcsolattartással nyomon követhető helyzetük. A célcsoport tagjai önállóan végzik a tevékenységeket helyzetük javítása érdekében.	Személyi feltételek tárgyi biztosítása, pályázati támogatások	A célcsoport tagjai önállóan végzik a tevékenységeket helyzetük javítása érdekében.											
II. A gyermekek esélyegyenlősége																					
1	Helyettesítés, lakhatási körülmények megismerése, felmérés, szociális hátrányok kompenzálása, programok szervezése	Az önkormányzat által becsült adatok alapján magas mélyszegegyességben élő gyermekek száma	Rövidtávon: a felmérés előkészítése. Középtávon: a megvalósulása, adatok feldolgozása. Hosszú távon: az eredményekre alapozva életviteli tanácsadás, támogató intézkedések kidolgozása, célcsoport	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Felmérés elvégzése.	Polgármester	2024.12.18.	Elkészült felmérés. Az intézkedés akkor eredményes, ha határidőre megvalósul egy olyan adatbázis, melynek segítségével az	Személyi feltételek tárgyi biztosítása, pályázati támogatások	Az érintett családok részéről az együttműködés kialakítása.											

	(kulturális, egészségmegőrzés, sport), családi közös programok, pályázati lehetőségek feltárása.		életkörülményeinek nyomon követése.																	
2	Helyzetfelmérés a szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, a szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, a településen. Az önkormányzat adatai alapján magas a HH/HHH gyermekek száma a HH/HHH munkavállalási adatai, a szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, a településen. Az önkormányzat adatai alapján magas a HH/HHH gyermekek száma a HH/HHH munkavállalási adatai, a szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, a településen.		Helyzetfelmérés, szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, a szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, a településen. Az önkormányzat adatai alapján magas a HH/HHH gyermekek száma a HH/HHH munkavállalási adatai, a szülők iskolai végzettsége, munkavállalási adatai, a településen.	Magyar Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Nemzeti	Helyzetfelmérés, adatai kiértékelése, intézkedési terv kidolgozása.	Polgármester	2024.12.18.	Elkészült felmérés, kidolgozott intézkedési tervek száma, a célcsoport intézkedések által érintett tagjainak száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a célcsoport tagjait megfelelően sikerül motiválni a részvételre, általános szemléletformálást sikerül elérni életszemléletükben.	Személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a célcsoport tagjait megfelelően sikerül motiválni a részvételre, általános szemléletformálást sikerül elérni életszemléletükben.									
III. A nők esélyegyenlősége																				
1	Kifejezettebben női száma indított programokkal	Sok a szakképzett, de nem piacképes nők száma indított programokkal	Nők számára indított programokkal	Magyar Társadalmi	Nemzeti	Hiányszakmák	Polgármester	2024.12.18.	Szervezett képzések	Személyi és tárgyi feltételek	A fenntarthatóságot biztosítja a									

	átképzési, képzési programok kidolgozása potenciális partnerek bevonásával.	tudással rendelkező munkanélküli.	olyan hasznosítható tudás megszerzése, mely biztosítja az elhelyezkedés lehetőségét. Cél, hogy a (tartósan) munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.		Felzárkózási Stratégia	feltekerképzése képzések feltételeirendszereinek kidolgozása.	Polgármester	2024.21.18.	A három éves korban óvodába íratott gyermekek számának emelkedése. A rugalmas és a szüneti nyitva tartást igénybevevők száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a családok elégedettek vele, az intézmények hozzáállása megfelelő; a kidolgozott nyári programok kedveltek a résztvevők körében.	biztosítása, pályázati támogatások	nyitottság és az érdekeltség, a megfelelő képzési modell és pályázati forrás.	
2	Óvodai férőhelyek a gyermekek 3 éves korától való részvételének igénybevétele, nyitva tartásának, nyári ügylet megszervezése, nem fizetős nyári iskolai ügylet bevezetése	Kisgyermekes anyák munkaerőpiaci részvételének alacsony aktivitása	Rövidtávon: Kisgyermekes anyák meggyőzése, hogy 3 éves kortól vegyék igénybe az óvodai szolgáltatást. Középtávon: Az óvodai vezetőinek meggyőzése, hogy nyáron is legyen nyitva az intézmény, valamint, hogy rugalmas – ügyeleti nyitva tartás legyen biztosítva. Az iskolákban legyen nyári táborjellegű gyermekfelügyelet biztosítva. Hosszútávon a cél, hogy a gyermekeket nevelő munka nélkül lévő nők száma csökkenjen.		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Igényfelmérés, lehetőségek feltérképezése, pályázati lehetőségek keresése	Polgármester	2024.21.18.	A három éves korban óvodába íratott gyermekek számának emelkedése. A rugalmas és a szüneti nyitva tartást igénybevevők száma. Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a családok elégedettek vele, az intézmények hozzáállása megfelelő; a kidolgozott nyári programok kedveltek a résztvevők körében.	Személyi feltételek tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	Az intézkedés eredményes és fenntartható, ha a munkáltatók hajlandóságot mutatnak az intézkedések bevezetésére, hosszú távon pedig teljesen hétköznapivá, természetessé válik	
3	Családbarát munkahelyek kialakítása, a képzéses kezdemények összehangolása	Jelenleg kevés családbarát munkahelyi intézkedés létezik, nem alkalmas ezek alkalmazására.	Általános cél, hogy a munkába visszatérő anyák számára biztosítottak, elérhetőek legyenek olyan szolgáltatások, melyek a munkavállalói és az anyai szerepet könnyebben össze egyeztetni tudják. Rövidtávon össze kell foglalni ezeket a		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Igényfelmérés, lehetőségek feltérképezése, pályázati lehetőségek keresése, munkáltatók tájékoztatása, eddigi tapasztalatok megosztása; módszertani	Polgármester	2024.12.18.	Az intézkedés eredményes, ha a munkáltatók hajlandóságot mutatnak az intézkedések bevezetésére, hosszú távon pedig teljesen hétköznapivá, természetessé válik	Személyi feltételek tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	A fenntarthatóságot a munkáltatók segítőkészsége biztosítja.	

	figyelőszolgálat kialakítása, szervezése.																		
2.	Az elmagányosodás megelőzése érdekében megőrző programok szervezése	Elmagányosodás lehetősége az idős egyedül élők körében.	Az elmagányosodás lehetőségének csökkentése, tevékenység megvalósításába szükségesség bevonása. Programok szervezése a szabadidő tevékeny eltöltése céljából.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Nemzeti	Az elmagányosodás érintett idős emberek feltekerése a megfelelő partnerek bevonásával. A feltekerést követően partnerek bevonásával programok szervezése.	Polgármester	2024.12.18.	Elmagányosodás veszélyével érintett idős emberek száma. A feltekerésük bevonott partnerek száma. A programok szervezésébe bevonott partnerek száma. Programok száma.	Személyi feltételek tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	és Fenntartható eredményes megfelelő támogatottság esetén.								
3.	Időskori prevenció szellemlet erősítése, elbádosok, szűrővizsgálók lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével.	Idős korban nő a megbetegedések száma.	Korcsoport specifikus egészségügyi szűrések, előadások szervezése, a szükségesség partnerek bevonásával (házi orvos, civil szervezetek, stb.).	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Nemzeti	Előadások és szűrővizsgálatok szervezése és az idős emberek részvételének ösztönzése.	Polgármester	2024.12.18.	Előadások, szűrővizsgálók száma. AZ előadásokon és szűrővizsgálók részvevő idős emberek száma.	Személyi feltételek tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	Megfelelő támogatottság esetén a program hosszútávon sikeres és fenntartható.								
4.	Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, számítógép használatának segítése.	Az idős emberek jellemzően nem rendelkeznek informatikai jártassággal, ismeretekkel.	Számítástechnikai ismereteket nyújtó képzés szervezése, önkéntesek bevonása a tevékenység megvalósításába. Az idős emberek részvételére a képzésben való részvételre. A szükséges partnerek (képzők) bevonása.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Nemzeti	A szükséges partnerek segítségével a képzés megszervezését. Önkéntes diákok, önkéntesek bevonása a tevékenység megvalósításába. A képzést lebonyolítja. Az eredmények	Polgármester	2024.12.18.	A képzés szervezésében közreműködő partnerek száma. A képzésben önkéntesek száma. A képzésen résztvevő idős emberek száma. A képzést eredményesen elvégzők	Személyi feltételek tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	Megfelelő támogatottság és érdeklődés esetén a program eredményes és fenntartható.								

5.	Áldozattá válás megelőzését célzó programok szervezése a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek.	Gyakoribb az idősek embereket tájékoztatása a rájuk leselkedő veszélyekről. Az intézkedés megvalósításához partnerek bevonása (pl. Rendőrség). A bűncselekmények számának csökkentése. Szóróanyagok készítése, terjesztése.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Tájékoztató előadások szervezése A partnerek bevonása (pl. Rendőrség). Az előadások lebonyolítása. Szóróanyagok készítése.	Polgármester	2024.12.18.	Az intézkedés megvalósításában bevont partnerek száma. Az előadások száma. A szóróanyagok száma. Az előadások résztvevő idősek embereinek száma.	Személyi tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	Az intézkedés eredményes fenntartható, megfélemlítő támogatottság és érdeklődés esetén	
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége										
1	Saját lakást használó fogyatékos személyek, lakáskörülményeinek felmérése, szükség esetén akadálymentesítési és megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával	Adathiány, települési fogyatékosok számáról körülményekről.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Felmérés elkészítése. Felmérés eredményei figyelembevételével intézkedési tervek kidolgozása.	Polgármester	2024.12.18.	Az elkészült Felmérés Intézkedési tervek száma.	Személyi tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	Az intézkedés fenntartható, ha az érintettek nyitottak, valamint biztosított az anyagi és humán forrás.	
2	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges akadálymentesítési feladatok összeírása, pályázati forrásokból komplex akadálymentesítési kivitelezése.	Nem valósult meg az intézmények körülményekről fizikai infokommunikációs akadálymentesítés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Jelenlegi akadálymentesítési helyzet felmérése; szükséges pótlások megállapítása; fizikai megvalósítás.	Polgármester	2024.12.18.	Akadálymentesített közintézmények száma. A kialakított akadálymentes környezet folyamatosan használható fenntartásában, állagmegóvást kell alkalmazni.	Személyi tárgyi feltételek biztosítása, pályázati támogatások	Az intézkedés fenntartható, ha a források elegendőek a fejlesztésekre.	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

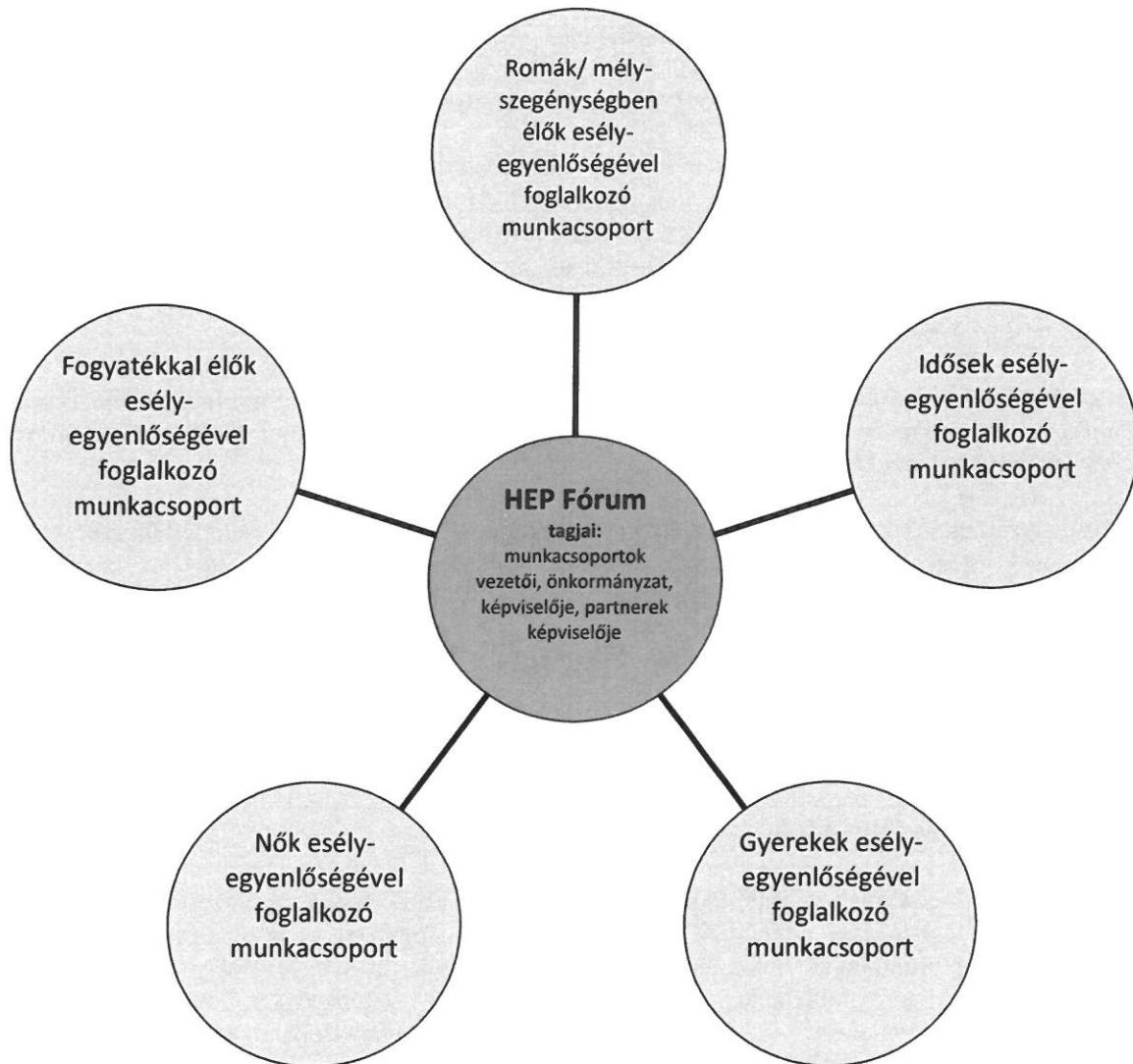
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői

egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,

- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a**

beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Háromfa község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Háromfa község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 8/2022. (I. 31.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum : 2022. február 21.

J e g y z ő k ö n y v
/kivonat/

Háromfa Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2022. január 31-én megtartott soros ülésének jegyzőkönyvéből

A képviselő-testület vita és ellenszavazat nélkül **5 igen szavazattal**, 0 nem szavazattal és 0 tartózkodással a következő határozatot hozza:

8/2022. (I. 31.) határozat

Háromfa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete döntést hoz arról, hogy a háromfai Helyi Esélyegyenlőségi Program két évente esedékes felülvizsgálatát az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdésének megfelelően – a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató alapján - alapján elvégezte, a felülvizsgált HEP-et elfogadja.

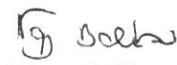
Utasítja a polgármestert, hogy erről a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságot értesítse.

Felelős: Tratnyek Gyula polgármester
Határidő: azonnal

KMFT.

Tratnyek Gyula
polgármester

Nagy Balázs
jegyző

